

บริษัท ไทย โพลาร์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอ ผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการของบริษัท ไทย โซลาร์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินรวมของบริษัท ไทย โซลาร์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) (บริษัท) และบริษัทย่อย (กลุ่มกิจการ) และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทแสดงฐานะการเงินรวมของกลุ่มกิจการและฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 และผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการ กระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

งบการเงินที่ตรวจสอบ

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของกลุ่มกิจการและงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทข้างต้นนี้ ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและงบกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในส่วนของความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มกิจการและบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

การค้ำของสินทรัพย์ - โรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน

อ้างอิงหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.1 ประมาณการทางบัญชีที่สำคัญและข้อสมมติฐาน และหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 14 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

โรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนแห่งหนึ่งของกลุ่มกิจการไม่สามารถดำเนินงานได้เต็มประสิทธิภาพเนื่องจากเกิดความขัดข้องทางเทคนิค ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 ระบุว่าหากกิจการพบว่ามีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์อาจเกิดการค้ำค่า กิจการต้องประมาณการ มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์นั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 โรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนมีมูลค่าตามบัญชีจำนวน 508 ล้านบาท ซึ่งเป็นมูลค่าหลังหักค่าเพื่อการค้ำของสินทรัพย์ที่บันทึกไว้จำนวน 245 ล้านบาทมูลค่าตามบัญชีของโรงไฟฟ้าดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 6.06 ของสินทรัพย์รวม หน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดที่เล็กที่สุดของกลุ่มกิจการคือ โรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน ดังนั้นผู้บริหารกำหนดให้โรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนดังกล่าวเป็นหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดที่ต้องทำการทดสอบการค้ำค่า

ผู้บริหารใช้การคิดลดประมาณการกระแสเงินสดเพื่อหามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากการใช้โรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน สมมติฐานหลักที่ผู้บริหารใช้ในการคิดลดประมาณการกระแสเงินสด มีดังนี้

- ประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตและข้อสมมติฐานเกี่ยวกับการประมาณการผลการดำเนินงานในอนาคต เช่น อัตราการเติบโตระยะยาว
- จำนวนหน่วยไฟฟ้าที่ผลิตได้
- อัตราคิดลด

ผู้บริหารเชื่อมั่นว่ากลุ่มกิจการสามารถจะเพิ่มประสิทธิภาพผลิตจากโรงไฟฟ้าได้อย่างมีสาระสำคัญ โดยการทดลองร่วมกับกิจการที่จัดหาและติดตั้งเทคโนโลยีสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตของโรงไฟฟ้า ดังนั้นผู้บริหารเห็นว่าค่าเพื่อการค้ำที่บันทึกไว้นั้นเพียงพอแล้ว

ข้าพเจ้าให้ความสำคัญในการตรวจสอบในเรื่องนี้เนื่องจากการประมาณการมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากการประเมินจากมูลค่าในการใช้ของโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนต้องใช้ข้อสมมติฐานและการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร ในการประมาณการผลการดำเนินงานในอนาคต จำนวนหน่วยไฟฟ้าที่ผลิตได้และอัตราคิดลดที่ใช้คิดลดประมาณการกระแสเงินสด หากข้อสมมติฐานดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยจะส่งผลอย่างมากต่อมูลค่าในการใช้และมีผลต่อค่าเพื่อการค้ำ

ข้าพเจ้าทำความเข้าใจและประเมินวิธีที่ผู้บริหารใช้ในการประเมินการค้ำของสินทรัพย์รวมถึงกระบวนการจัดทำงบประมาณซึ่งพื้นฐานของการจัดทำประมาณการกระแสเงินสด และประเมินหลักเกณฑ์การจัดทำประมาณการกระแสเงินสดคิดลด

ข้าพเจ้าเปรียบเทียบผลการดำเนินงานในอดีตกับแผนธุรกิจที่กลุ่มกิจการใช้

ข้าพเจ้ายังได้ประเมินความเหมาะสมของสมมติฐานหลักและการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร ดังนี้

- เปรียบเทียบอัตราการเติบโตของรายได้ที่ใช้ในการประมาณการกับผลดำเนินงานในอดีตและข้อมูลในอุตสาหกรรมเดียวกัน
- เปรียบเทียบจำนวนหน่วยไฟฟ้าที่ผลิตได้ที่ใช้ในการประมาณการกับหน่วยไฟฟ้าที่เคยผลิตได้ในอดีตและความสามารถในการผลิต
- ประเมินความเหมาะสมของอัตราคิดลดที่ใช้ในคิดลด โดยเปรียบเทียบอัตราต้นทุนทางการเงินเฉลี่ยของเงินทุน (WACC) ที่กิจการใช้กับข้อมูลที่ข้าพเจ้าค้นคว้าจากแหล่งอื่น

ข้าพเจ้าพบว่าข้อสมมติฐานหลักที่ผู้บริหารใช้มีเหตุผลรองรับและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์

สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีที่อาจไม่ได้ใช้ประโยชน์

อ้างอิงหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.1 ประมาณการทางบัญชีที่สำคัญและข้อสมมติฐาน และหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 16 ภายใต้งบการเงินได้รื้อการตัดบัญชี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 กลุ่มกิจการมีสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีจำนวน 75.47 ล้านบาทที่เกิดจากขาดทุนทางภาษียกมา กลุ่มกิจการรับรู้สินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีสำหรับขาดทุนทางภาษีในจำนวนที่คาดว่าจะมีกำไรทางภาษีมาใช้ประโยชน์ได้ในอนาคต

ผู้บริหารเชื่อว่าสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีดังกล่าวจะสามารถใช้ประโยชน์ได้ในอนาคตโดยอ้างอิงจากประมาณการการคำนวณภาษีสำหรับ 5 ปีข้างหน้า

สมมติฐานหลักที่ใช้ในการคำนวณประมาณการการคำนวณภาษีสำหรับ 5 ปีข้างหน้าจัดทำโดยผู้บริหารรวมถึงการประมาณการรายได้และต้นทุน ได้มาจากการประมาณการภายในกิจการและข้อสมมติฐานเกี่ยวกับผลการดำเนินงานในอนาคต เช่น ที่มาของรายได้ การเติบโตของรายได้ และต้นทุนที่เกี่ยวข้อง

ข้าพเจ้าให้ความสำคัญในการตรวจสอบความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีเพื่อใช้ลดค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้จากประมาณการกำไรทางภาษีใน 5 ปีข้างหน้าซึ่งการใช้ประโยชน์ของขาดทุนทางภาษีจะหมดอายุลง นอกจากนี้ รายการดังกล่าวมีความสำคัญต่อการสอบบัญชีเนื่องจากความซับซ้อนของกระบวนการประเมินที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหารในการเลือกใช้สมมติฐานที่จะสะท้อนสถานะตลาดและสภาพเศรษฐกิจในอนาคต

ข้าพเจ้าทำความเข้าใจกระดาษทำการประมาณการการคำนวณภาษีสำหรับ 5 ปีข้างหน้าซึ่งจัดทำโดยผู้บริหาร และประเมินความสามารถในการใช้ประโยชน์ของสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีในอนาคต

ข้าพเจ้าประเมินข้อสมมติฐานที่สำคัญที่ผู้บริหารใช้ในการคำนวณกำไรทางภาษีในอนาคตซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี ดังนี้

- ก. สมมติฐาน เช่น อัตราการเติบโตของรายได้และแผนธุรกิจในอนาคต
- ข. ประเมินถึงความเป็นไปได้ของการพัฒนาธุรกิจใหม่ที่รวมอยู่ในแผนธุรกิจ ซึ่งเป็นตัวกำหนดประมาณการกำไรทางภาษีในอนาคตโดยการตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานการประชุมและสัญญา

ข้าพเจ้าทดสอบความถูกต้องของภาระบรรายการความแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนทางภาษีที่จะสามารถนำไปหักลบกับกำไรทางภาษีในงวดปัจจุบันและอนาคตที่อยู่ในรายละเอียดประมาณการการคำนวณภาษีเงินได้สำหรับ 5 ปีข้างหน้า และทดสอบเพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าวเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

จากการปฏิบัติงานข้างต้น ข้าพเจ้าพบว่าสมมติฐานที่ผู้บริหารใช้ในการประมาณการการคำนวณภาษีเงินได้สำหรับ 5 ปีข้างหน้านั้นสมเหตุสมผล การประมาณการของผู้บริหารที่ได้ข้อสรุปว่าขาดทุนทางภาษีจะสามารถนำไปหักลบกับกำไรทางภาษีในอนาคตก่อนที่ประโยชน์ทางภาษีจะหมดลงมีหลักฐานสนับสนุน

ข้อมูลอื่น

กรรมการเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานนั้น ข้าพเจ้าคาดว่าข้าพเจ้าจะได้รับรายงานประจำปีภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่น และข้าพเจ้าไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ หรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้า หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปี หากข้าพเจ้าสรุปได้ว่ามีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับคณะกรรมการตรวจสอบ

ความรับผิดชอบของกรรมการต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

กรรมการมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้ โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่กรรมการพิจารณาว่าจำเป็น เพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ กรรมการรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มกิจการและบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง (ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่กรรมการมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มกิจการและบริษัท หรือหยุดดำเนินงาน หรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่ช่วยกรรมการในการสอดคล้องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มกิจการและบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูง แต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการ หรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจกับผู้ประกอบวิชาชีพและการสังเกต และสงสัยยังผู้ประกอบวิชาชีพ ตลอดจนการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มกิจการและบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่กรรมการ ใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชี และการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้น โดยกรรมการ
- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของกรรมการและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มกิจการและบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยที่เกี่ยวข้องในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ หรือถ้าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มกิจการและบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวม รวมถึงการเปิดเผยว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการ และเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูล โดยถูกต้องตามที่ควร
- ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหรือกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มกิจการเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทางการควบคุมดูแลและการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มกิจการ ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้ออกแบบไว้ ซึ่งรวมถึงประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบและข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายใน ถ้าหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่คณะกรรมการตรวจสอบว่า ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมด ตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ
ในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ในรายงานของผู้สอบบัญชี เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับ
ไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของ
ข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ต่อส่วนได้เสียสาธารณะ
จากการสื่อสารดังกล่าว

บริษัท ไพร่ชวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอปีเอส จำกัด

ขจรเกียรติ อรุณไพโรจน์กุล
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 3445
กรุงเทพมหานคร
28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560

บริษัท ไทย โซลาร์ เอ็นเนอร์จี จำกัด (มหาชน)

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	
	บาท	บาท	บาท	บาท	
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	7	977,037,378	337,425,538	497,007,854	241,190,936
เงินฝากธนาคารที่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้ระยะสั้น	8	39,003,239	25,091,922	-	551,565
เงินลงทุนชั่วคราว	9	1,764,966,451	566,807,209	1,764,966,451	566,807,209
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	10	349,994,275	47,559,313	373,101,211	77,940,169
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บุคคลอื่น		20,000,000	-	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย	29 ก)	-	-	868,172,050	240,399,141
ภาษีมูลค่าเพิ่มรอออกคืน		76,184,425	41,490,867	983,242	1,806,954
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	11	9,024,401	5,227,588	3,756,569	3,188,051
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		3,236,210,169	1,023,602,437	3,507,987,377	1,131,884,025
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินฝากธนาคารที่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้ระยะยาว	8	1,050,000	159,131,000	1,050,000	159,131,000
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	12	-	-	1,390,223,881	596,013,731
เงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน	12	1,615,091,815	1,476,668,878	350,000,130	350,000,130
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	13	88,399,605	88,399,605	88,399,605	88,399,605
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	14	2,850,492,019	1,977,474,403	582,459,444	602,246,468
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	15	485,541,555	3,621,380	4,155,484	3,604,897
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	16	76,002,161	105,985,368	75,376,961	105,273,108
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		22,084,415	9,511,637	1,860,243	3,328,099
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		5,138,661,570	3,820,792,271	2,493,525,748	1,907,997,038
รวมสินทรัพย์		8,374,871,739	4,844,394,708	6,001,513,125	3,039,881,063

กรรมการ _____ กรรมการ _____

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ไทย โซลาร์ เอ็นเนอร์จี จำกัด (มหาชน)

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	
	บาท	บาท	บาท	บาท	
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	18.1	488,996,539	152,949,889	488,996,539	-
เจ้าหนี้ค่าก่อสร้างและเจ้าหนี้อื่น	17	450,850,927	34,506,196	199,183,704	4,056,427
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน					
ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	18.2	3,828,454	4,491,620	3,828,454	4,491,620
ส่วนของผู้ถือหุ้นระยะยาว					
ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	18.3	61,663,353	88,749,767	-	39,662,264
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		928,932	67,921	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		3,784,246	3,662,942	2,197,334	2,441,805
รวมหนี้สินหมุนเวียน		1,010,052,451	284,428,335	694,206,031	50,652,116
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	18.2	-	3,828,454	-	3,828,454
เงินกู้ยืมระยะยาว	18.3	728,770,807	511,679,685	-	113,326,373
เงินกู้ยืมระยะยาวจากบริษัทย่อย	29 จ)	-	-	22,500,000	-
หุ้นกู้	18.4	2,044,875,000	-	2,044,875,000	-
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	19	5,682,756	4,056,985	5,682,756	4,056,985
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		72,000	72,000	72,000	72,000
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		2,779,400,563	519,637,124	2,073,129,756	121,283,812
รวมหนี้สิน		3,789,453,014	804,065,459	2,767,335,787	171,935,928

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ไทย โซลาร์ เอ็นเนอร์จี จำกัด (มหาชน)

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)				
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น				
ทุนจดทะเบียน				
หุ้นสามัญจำนวน 1,815,000,000 หุ้น				
มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท	20	1,815,000,000	1,815,000,000	1,815,000,000
หุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้ว				
หุ้นสามัญจำนวน 1,815,000,000 หุ้น				
มูลค่าที่เรียกชำระหุ้นละ 1 บาท	20	1,815,000,000	1,815,000,000	1,815,000,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	20	727,554,273	727,554,273	727,554,273
สำรองตามกฎหมาย	21	46,825,835	-	40,025,835
กำไรสะสม		1,935,202,673	1,473,294,160	651,597,230
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		37,992,370	24,478,025	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่		4,562,575,151	4,040,326,458	3,234,177,338
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		22,843,574	2,791	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		4,585,418,725	4,040,329,249	3,234,177,338
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		8,374,871,739	4,844,394,708	6,001,513,125

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ไทย โซลาร์ เอ็นเนอร์จี จำกัด (มหาชน)

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
รายได้จากการขาย	160,392,754	87,650,343	764,413	2,820,808
รายได้เงินอุดหนุนส่วนเพิ่มราคาไฟฟ้า	925,440	4,403,520	925,440	4,403,520
รายได้ค่าบริการจัดการ	260,409,056	36,808,625	274,435,912	42,276,388
ต้นทุนขายและบริการ	(149,513,136)	(119,549,722)	(73,775,306)	(86,917,359)
กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น	272,214,114	9,312,766	202,350,459	(37,416,643)
รายได้เงินปันผล	41	47	441,950,080	416,850,083
รายได้อื่น	22 15,477,583	40,177,277	15,147,863	36,879,786
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(156,549,199)	(87,957,880)	(126,321,054)	(77,423,236)
ต้นทุนทางการเงิน	24 (59,935,251)	(27,847,171)	(28,105,352)	(9,704,625)
ส่วนแบ่งกำไรจากกิจการที่ควบคุมร่วมกัน	12.1 575,922,977	596,578,734	-	-
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	647,130,265	530,263,773	505,021,996	329,185,365
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	25 (29,971,852)	(3,666,404)	(29,896,147)	(3,794,503)
กำไรสำหรับปี	617,158,413	526,597,369	475,125,849	325,390,862
กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี				
รายการที่จะจัดประเภทรายการใหม่เป็นกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่าทางการเงิน	13,608,683	24,478,025	-	-
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	630,767,096	551,075,394	475,125,849	325,390,862
การแบ่งปันกำไรสำหรับปี				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	617,628,000	526,594,578	475,125,849	325,390,862
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(469,587)	2,791	-	-
	617,158,413	526,597,369	475,125,849	325,390,862
การแบ่งปันกำไรเบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	631,142,345	551,075,394	475,125,849	325,390,862
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(375,249)	-	-	-
	630,767,096	551,075,394	475,125,849	325,390,862
กำไรต่อหุ้น	27			
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	0.34	0.29	0.26	0.18

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ไทย โซดาร์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

		งบการเงินรวม							
		ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่							
		กำไรสะสม				องค์ประกอบอื่น			
		ทุนเรือนหุ้น		สำรอง		ของส่วนของผู้ถือหุ้น			
		ที่ออกและเรียกชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	จัดสรรแล้ว	ยังไม่ได้จัดสรร	การแปลงค่า	รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	รวม
หมายเหตุ		บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
	ยอดคงเหลือต้นปี ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2558	1,815,000,000	1,266,097,322	-	408,153,742	-	3,489,251,064	-	3,489,251,064
	การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นสำหรับปี								
	ชดเชยผลขาดทุนสะสมโดยการหักจากส่วนเกินมูลค่าหุ้น	20	(538,543,049)	-	538,543,049	-	-	-	-
	กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	526,597,369	24,478,025	551,075,394	2,791	551,078,185
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558	1,815,000,000	727,554,273	-	1,473,294,160	24,478,025	4,040,326,458	2,791	4,040,329,249
	ยอดคงเหลือต้นปี ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559	1,815,000,000	727,554,273	-	1,473,294,160	24,478,025	4,040,326,458	2,791	4,040,329,249
	การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นสำหรับปี								
	จัดสรรเป็นสำรองตามกฎหมาย	21	-	46,825,835	(46,825,835)	-	-	-	-
	เงินปันผลจ่าย	28	-	-	(108,893,652)	-	(108,893,652)	-	(108,893,652)
	กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	617,628,000	13,514,345	631,142,345	(375,249)	630,767,096
	ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในบริษัทย่อยที่ลงทุนใหม่	-	-	-	-	-	-	23,216,032	23,216,032
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	1,815,000,000	727,554,273	46,825,835	1,935,202,673	37,992,370	4,562,575,151	22,843,574	4,585,418,725

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ไทย โซลาร์ เอ็นเนอร์จี จำกัด (มหาชน)
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะกิจการ					รวม
	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ เรียกชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่า หุ้นสามัญ	กำไรสะสม		รวม	
			สำรอง ตามกฎหมาย	ยังไม่ได้จัดสรร		
ยอดยกมาต้นปี ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2558	1,815,000,000	1,266,097,322	-	(538,543,049)	2,542,554,273	
การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นสำหรับปี						
ลดเซชผลขาดทุนสะสม โดยการหักจากส่วนเกินมูลค่าหุ้น	20	-	(538,543,049)	-	538,543,049	-
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		-	-	-	325,390,862	325,390,862
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558	<u>1,815,000,000</u>	<u>727,554,273</u>	<u>-</u>	<u>325,390,862</u>	<u>2,867,945,135</u>	
ยอดยกมาต้นปี ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559	1,815,000,000	727,554,273	-	325,390,862	2,867,945,135	
การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นสำหรับปี						
จัดสรรเป็นสำรองตามกฎหมาย	21	-	-	40,025,835	(40,025,835)	-
เงินปันผลจ่าย	28	-	-	-	(108,893,646)	(108,893,646)
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		-	-	-	475,125,849	475,125,849
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	<u>1,815,000,000</u>	<u>727,554,273</u>	<u>40,025,835</u>	<u>651,597,230</u>	<u>3,234,177,338</u>	

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ไทย โซลาร์ เอ็นเนอร์จี จำกัด (มหาชน)

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	647,130,265	530,263,773	505,021,996	329,185,365
รายการปรับปรุง				
ค่าเสื่อมราคา	14	68,381,062	41,898,950	21,002,046
ค่าตัดจำหน่าย	15	400,586	327,424	394,577
ส่วนแบ่งกำไรจากกิจการที่ควบคุมร่วมกัน	12.1	(575,922,977)	(596,578,734)	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	19	1,625,771	1,342,801	1,625,771
ขาดทุน(กำไร)จากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง		47,273	(20,314)	49,457,098
กำไรจากการวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนชั่วคราว	9	(566,482)	(399,969)	(566,482)
ตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	15	1,676,666	-	1,676,666
ตัดจำหน่ายอุปกรณ์		-	2,491	-
เงินปันผลรับ		(41)	(47)	(441,950,080)
ดอกเบี้ยรับ	22	(11,152,936)	(22,038,405)	(11,157,648)
ต้นทุนทางการเงิน	24	59,935,251	27,847,171	28,105,352
		191,554,438	(17,354,859)	153,609,296
การเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียน				
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น		(222,888,682)	(33,869,808)	(210,780,413)
ภาษีมูลค่าเพิ่มรอขอคืน		(18,304,761)	(9,524,248)	823,712
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		6,799,862	17,235,806	978,092
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		2,295,576	(2,397,105)	1,620,141
เจ้าหนี้อื่น		1,910,792	793,001	(216,375)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		822,012	(39,152,016)	(244,470)
เงินสดใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงาน		(37,810,763)	(84,269,229)	(54,210,017)
หัก จ่ายภาษีเงินได้		(1,741,008)	(1,898,302)	(1,546,610)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงาน		(39,551,771)	(86,167,531)	(55,756,627)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ไทย โซลาร์ เอ็นเนอร์จี จำกัด (มหาชน)

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินสดจ่ายที่ซื้อบริษัทย่อยสุทธิจากเงินสดที่ได้มา	(115,807,467)	-	-	-
เงินฝากธนาคารที่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้ลดลง(เพิ่มขึ้น)	146,039,851	(125,208,980)	158,632,565	(118,760,383)
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนชั่วคราว	9 (2,006,607,505)	(1,396,904,836)	(2,006,607,505)	(1,396,904,836)
เงินสดรับจากการขายเงินลงทุนชั่วคราว	9 809,014,745	2,062,495,690	809,014,745	2,062,495,690
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	29 ค) -	-	(710,757,523)	(298,414,637)
เงินสดรับจากเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	29 ค) -	-	33,574,789	132,353,208
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย	12.2 -	-	(614,575,150)	(419,818,768)
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	(153,979)	-	(153,979)	-
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	(925,067,604)	(936,042,165)	(856,440)	(13,108,036)
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	15 (11,765,856)	(1,344,350)	(2,621,830)	(1,344,350)
ดอกเบี้ยรับ	10,356,670	24,595,387	9,977,032	24,336,573
รับเงินปันผล	358,750,066	464,100,087	358,750,066	464,100,087
เงินสดสุทธิ(ใช้ไป)ใน)ได้จากกิจกรรมลงทุน	(1,735,241,079)	91,690,833	(1,965,623,230)	434,934,548
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	18.1 866,049,280	152,949,889	866,049,280	-
จ่ายชำระเงินเบิกเกินและเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน	18.1 (536,131,039)	-	(383,181,150)	-
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันเพิ่มขึ้น	29 ง) -	-	45,000,000	-
จ่ายเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	29 ง) -	-	(22,500,000)	-
จ่ายเงินหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	(4,775,304)	(4,775,304)	(4,775,304)	(4,775,304)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาว	18.3 559,881,275	290,620,010	-	-
จ่ายเงินกู้ยืมระยะยาว	18.3 (371,007,982)	(107,935,535)	(154,000,000)	(40,000,000)
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	3,134	2,791	-	-
รับเงินจากการออกหุ้นกู้	18.4 2,044,875,000	-	2,044,875,000	-
จ่ายเงินปันผล	(108,836,968)	-	(108,836,969)	-
ดอกเบี้ยจ่ายและค่าธรรมเนียมทางการเงิน	(49,216,408)	(30,647,668)	(5,389,101)	(8,899,800)
เงินสดสุทธิ(ได้มา)ใน)จากกิจกรรมจัดหาเงิน	2,400,840,988	300,214,183	2,277,241,756	(53,675,104)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	626,048,138	305,737,485	255,861,899	237,129,689
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	337,425,538	7,210,028	241,190,936	4,061,247
กำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	(44,981)	-	(44,981)	-
ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่าทางการเงิน	13,608,683	24,478,025	-	-
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดสิ้นปี	977,037,378	337,425,538	497,007,854	241,190,936
รายการที่ไม่ใช่เงินสด				
รายการที่ไม่ใช่เงินสดที่มีสาระสำคัญมีดังนี้				
การลงทุนในบริษัทย่อยโดยยังมิได้ชำระเงิน	179,635,000	-	179,635,000	-
หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้				

1 ข้อมูลทั่วไป

บริษัท ไทย โซลาร์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) เป็นบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งจัดตั้งขึ้นในประเทศไทย และเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีบริษัท พี.เอ็ม.เอ็นเนอร์ยี จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศไทยเป็นบริษัทใหญ่ (“บริษัทใหญ่”) มีที่อยู่ตามที่ได้จดทะเบียนไว้ดังนี้

เลขที่ 3199 อาคารมาลีนนท์ทาวเวอร์ ชั้น 16 ถนนพระราม 4 แขวงคลองตัน เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

เพื่อวัตถุประสงค์ในการรายงานข้อมูล จึงรวมเรียกบริษัท บริษัทย่อยและกิจการที่ควบคุมร่วมกัน “กลุ่มกิจการ”

การประกอบธุรกิจของกลุ่มกิจการคือ การผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ให้แก่ภาครัฐและเอกชน

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560

2 นโยบายการบัญชี

นโยบายการบัญชีที่สำคัญซึ่งใช้ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการมีดังต่อไปนี้

2.1 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการได้จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งหมายถึงมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงินภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงิน ยกเว้นเงินลงทุนเพื่อค้าซึ่งใช้มูลค่ายุติธรรมตามที่อธิบายในนโยบายการบัญชี

การจัดทำงบการเงินให้สอดคล้องกับหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย กำหนดให้ใช้ประมาณการทางบัญชีที่สำคัญและการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารซึ่งจัดทำขึ้นตามกระบวนการในการนำนโยบายการบัญชีของกลุ่มกิจการไปถือปฏิบัติและต้องเปิดเผยเรื่องการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร หรือความซับซ้อน หรือเกี่ยวกับข้อสมมติฐานและประมาณการที่มีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อที่ 4

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการฉบับภาษาอังกฤษจัดทำขึ้นจากงบการเงินตามกฎหมายที่เป็นภาษาไทยในกรณีที่มีเนื้อความขัดแย้งกันหรือมีการตีความในสองภาษาแตกต่างกันให้ใช้งบการเงินตามกฎหมายฉบับภาษาไทยเป็นหลัก

2 นโยบายการบัญชี (ต่อ)

2.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ และมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุง และการตีความมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุง และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ซึ่งมีผลบังคับใช้ ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559 มีดังต่อไปนี้

ก) กลุ่มมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุง และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับกลุ่มกิจการ มีดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล หรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง งบการเงินเฉพาะกิจการ
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง การรวมธุรกิจ
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง ส่วนงานดำเนินงาน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง งบการเงินรวม
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2558)	เรื่อง เงินที่นำส่งรัฐ

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ได้กำหนดให้มีความชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับการปรับราคาตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเสื่อมราคาสะสม ในกรณีที่กิจการใช้วิธีการตีราคาใหม่ มาตรฐานดังกล่าวไม่ส่งผลกระทบต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง ผลประโยชน์พนักงาน ได้มีการอธิบายเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติทางบัญชีสำหรับเงินสมทบจากพนักงานหรือบุคคลที่สามแก่โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ให้ชัดเจนขึ้น การปรับปรุงดังกล่าวให้ความแตกต่างระหว่าง เงินสมทบที่เกี่ยวข้องกับการบริการที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีที่เงินสมทบนั้นเกิดขึ้นเท่านั้น และเงินสมทบที่เกี่ยวข้องกับการบริการที่มากกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชี มาตรฐานดังกล่าวไม่ส่งผลกระทบต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ

2 นโยบายการบัญชี (ต่อ)

2.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ และมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุง และการตีความมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

2.2.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุง และการตีความ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ซึ่งมีผลบังคับใช้ ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559 มีดังต่อไปนี้ (ต่อ)

ก) กลุ่มมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุง และการตีความ มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับกลุ่มกิจการ มีดังต่อไปนี้ (ต่อ)

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ได้รวมกิจการที่ให้บริการด้านผู้บริหารสำคัญแก่กิจการที่รายงาน หรือแก่บริษัทใหญ่ของกิจการที่รายงาน ซึ่งกิจการต้องเปิดเผยจำนวนเงินที่กิจการได้จ่ายให้แก่กิจการที่ให้บริการด้านผู้บริหารสำคัญ มาตรฐานดังกล่าวไม่ส่งผลกระทบต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ ยกเว้นเรื่องการเปิดเผยข้อมูล

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2558) ให้กิจการที่ดำเนินธุรกิจด้านการลงทุนที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องรวมบริษัทย่อยเข้ามาในการจัดท่างบการเงินรวมสามารถแสดงงบการเงินเฉพาะกิจการเพียงงบเดียวได้ และได้กำหนดให้วัดมูลค่าเงินลงทุนในบริษัทย่อยดังกล่าวด้วยมูลค่ายุติธรรมและรับรู้การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมดังกล่าวไปยังกำไรหรือขาดทุน มาตรฐานดังกล่าวไม่ส่งผลกระทบต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การซื้อขายของสินทรัพย์ ได้มีการกำหนดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลในกรณีที่มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์วัดมูลค่าโดยใช้วิธีมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการจำหน่าย โดยการเปิดเผยดังกล่าวรวมถึง 1) ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม 2) กรณีที่การวัดมูลค่ายุติธรรมอยู่ในลำดับชั้นที่ 2 และ 3 จะต้องมีการเปิดเผย เทคนิคที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม และข้อสมมติฐานสำคัญที่ใช้ มาตรฐานดังกล่าวไม่ส่งผลกระทบต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ ยกเว้นเรื่องการเปิดเผยข้อมูล

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตนได้กำหนดให้ชัดเจนขึ้น เกี่ยวกับการปรับราคาตามบัญชีก่อนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม และค่าตัดจำหน่ายสะสมในกรณีที่กิจการใช้วิธีการตีราคาใหม่ มาตรฐานดังกล่าวไม่ส่งผลกระทบต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ได้กำหนดให้ชัดเจนขึ้นว่ากิจการควรพิจารณามาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 3 ในการพิจารณาว่าการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนนั้นเข้าเงื่อนไขการรวมธุรกิจหรือไม่ มาตรฐานดังกล่าวไม่ส่งผลกระทบต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ

2 นโยบายการบัญชี (ต่อ)

2.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ และมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุง และการตีความมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

2.2.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุง และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ซึ่งมีผลบังคับใช้ ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559 มีดังต่อไปนี้ (ต่อ)

- ก) กลุ่มมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุง และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับกลุ่มกิจการ มีดังต่อไปนี้ (ต่อ)

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง การรวมธุรกิจ ได้กำหนดให้ชัดเจนขึ้นในเรื่อง ก) ภาระผูกพันที่กิจการต้องจ่ายชำระสิ่งตอบแทนที่อาจเกิดขึ้นที่เข้าค่านิยามของเครื่องมือทางการเงิน ว่าเป็นหนี้สินทางการเงินหรือส่วนของเจ้าของตามค่านิยามของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 เรื่อง การแสดงรายการสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้) หรือตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินอื่นที่เกี่ยวข้อง และได้กำหนดให้วัดมูลค่าสิ่งตอบแทนที่อาจเกิดขึ้นที่ไม่ได้ถูกจัดประเภทเป็นส่วนหนึ่งของเจ้าของด้วยมูลค่ายุติธรรมและรับรู้การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมในกำไรหรือขาดทุนทุกสิ้นรอบระยะเวลาการรายงาน และ ข) มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 3 ไม่ได้ถือปฏิบัติกับการบัญชีสำหรับการจัดตั้งการร่วมค้าที่อยู่ภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 11 มาตรฐานดังกล่าวไม่ส่งผลกระทบต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง ส่วนงานดำเนินงาน ได้กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับดุลพินิจของผู้บริหาร ในการรวมส่วนงานเข้าด้วยกัน และกำหนดให้นำเสนอการกระทบยอดสินทรัพย์ของส่วนงานกับสินทรัพย์ของกิจการเมื่อกิจการรายงานข้อมูลสินทรัพย์ของส่วนงานให้กับผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานของกิจการ มาตรฐานดังกล่าวไม่ส่งผลกระทบต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ ยกเว้นเรื่องการเปิดเผยข้อมูล

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง งบการเงินรวม การปรับปรุงนี้ได้ให้ค่านิยามของกิจการที่ดำเนินธุรกิจด้านการลงทุนและได้กำหนดข้อยกเว้นในการจัดทำงบการเงินรวม ซึ่งการปรับปรุงดังกล่าวส่งผลให้กองทุนหลายกองทุนและกิจการที่มีธุรกิจที่คล้ายคลึงกัน ได้รับข้อยกเว้นจากการนำบริษัทย่อยเกือบทั้งหมดมารวมในการจัดทำงบการเงินรวม แต่จะวัดมูลค่าเงินลงทุนในบริษัทย่อยเหล่านั้นด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน มาตรฐานดังกล่าวไม่ส่งผลกระทบต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง มูลค่ายุติธรรมได้กำหนดให้ชัดเจนขึ้น เกี่ยวกับข้อยกเว้นในเรื่องของการวัดมูลค่ายุติธรรมเป็นกลุ่มให้ปฏิบัติใช้กับทุกสัญญาที่อยู่ในขอบเขตของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 39 เรื่อง การรับรู้และการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้) หรือมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้) ซึ่งรวมถึงสัญญาที่ไม่เป็นสัญญาทางการเงิน มาตรฐานดังกล่าวไม่ส่งผลกระทบต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 21 เรื่อง เงินที่นำส่งรัฐ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับนี้ กล่าวถึงการบัญชีสำหรับหนี้สินการจ่ายเงินที่นำส่งรัฐ หากหนี้สินนั้นขึ้นอยู่กับขอบเขตของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2558) เรื่อง ประมวลการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ยังได้กล่าวเกี่ยวกับการบัญชีสำหรับหนี้สินการจ่ายเงินที่นำส่งรัฐที่ถึงระยะเวลาและจำนวนเงิน มีความแน่นอน มาตรฐานดังกล่าวไม่ส่งผลกระทบต่องบการเงินของกลุ่มกิจการ

2 นโยบายการบัญชี (ต่อ)

2.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ และมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุง และการตีความมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

2.2.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุง และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ซึ่งมีผลบังคับใช้ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559 มีดังต่อไปนี้ (ต่อ)

ข) กลุ่มมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุง และการตีความมาตรฐานที่เปลี่ยนแปลงอย่างไม่มีสาระสำคัญ และไม่มีผลกระทบต่อกลุ่มกิจการ

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่มีสาระสำคัญ มีจำนวนทั้งสิ้น 40 ฉบับ ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อกลุ่มกิจการ

2.2.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่มีการปรับปรุงใหม่ซึ่งจะมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560 กลุ่มกิจการไม่ได้นำมามาตรฐานที่ปรับปรุงใหม่ดังกล่าวมาถือปฏิบัติก่อนวันบังคับใช้

ก) กลุ่มมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญ และเกี่ยวข้องกับกลุ่มกิจการมีดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง การนำเสนองบการเงิน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง งบการเงินเฉพาะกิจการ
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วม และการร่วมค้า
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง งบการเงินระหว่างกาล
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง งบการเงินรวม
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง การร่วมกรรมการงาน

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2559) ได้ให้ความชัดเจนในหลายประเด็น ที่สำคัญดังต่อไปนี้

- ความมีสาระสำคัญ - กิจการไม่ควรรวมยอดหรือแยกแสดงข้อมูลในรูปแบบที่ทำให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจรายการได้คลาด หากเป็นรายการที่มีสาระสำคัญ จะต้องเปิดเผยข้อมูลให้เพียงพอเพื่ออธิบายผลกระทบที่มีต่อฐานะการเงินหรือผลการดำเนินงาน
- การแยกแสดงรายการและการรวมยอด - รายการบรรทัดที่ระบุใน TAS 1 อาจจำเป็นต้องแสดงแยกจากกันหากเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการ นอกจากนี้ยังมีแนวปฏิบัติใหม่ของการใช้การรวมยอด
- หมายเหตุประกอบงบการเงิน - ยืนยันว่าหมายเหตุประกอบงบการเงินไม่จำเป็นต้องเรียงลำดับตามลำดับการแสดงผลรายการในงบการเงิน
- รายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นที่เกิดจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย - ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นที่เกิดจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียจะถูกจัดกลุ่มโดยพิจารณาว่าเป็นรายการที่จะถูกจัดประเภทใหม่ไปยังกำไรหรือขาดทุนในภายหลังหรือไม่ โดยแต่ละกลุ่มจะแยกแสดงเป็นรายการบรรทัดแยกต่างหากในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2559) การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือ ได้กำหนดให้มีความชัดเจนขึ้นว่าการคิดค่าเสื่อมราคาที่ดินอาคารและอุปกรณ์โดยอ้างอิงกับรายได้นั้นไม่เหมาะสม และแก้ไขขอบเขตให้พิชิตให้ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเกษตรรวมอยู่ในขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้

2 นโยบายการบัญชี (ต่อ)

2.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ และมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุง และการตีความมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

2.2.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่มีการปรับปรุงใหม่ซึ่งจะมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560 กลุ่มกิจการไม่ได้นำมามาตรฐานที่ปรับปรุงใหม่ดังกล่าวมาถือปฏิบัติก่อนวันบังคับใช้ (ต่อ)

ก) กลุ่มมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญ และเกี่ยวข้องกับกลุ่มกิจการมีดังต่อไปนี้ (ต่อ)

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2559) การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือ ได้กำหนดให้มีความชัดเจนขึ้นสำหรับการเลือกใช้อัตราคิดลดสำหรับการประมาณผลประโยชน์หลังออกจากงานว่าให้ใช้อัตราผลตอบแทนของหนี้สินโดยพิจารณาจากสกุลเงินของหนี้สินที่มีสกุลเงินที่สอดคล้องกับสกุลเงินของหนี้สินผลประโยชน์หลังออกจากงานเป็นสิ่งสำคัญ ไม่ใช่พิจารณาจากประเทศที่หนี้สินนั้นเกิดขึ้น

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2559) ได้มีการแก้ไข โดยให้ทางเลือกเพิ่มในการบันทึกเงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า หรือบริษัทร่วมในงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยใช้วิธีส่วนได้เสียตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2559) เพิ่มเติมจากเดิมที่ให้ใช้วิธีราคาทุน หรือวิธีมูลค่ายุติธรรม (เมื่อมีการประกาศใช้) ทั้งนี้การเลือกใช้นโยบายบัญชีสำหรับเงินลงทุนแต่ละประเภท (บริษัทย่อย การร่วมค้า หรือบริษัทร่วม) เป็นอิสระจากกัน โดยหากกิจการเลือกที่จะเปลี่ยนมาใช้วิธีส่วนได้เสียจะต้องทำโดยปรับปรุงงบการเงินย้อนหลัง

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2559) มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือ 1) ให้ทางเลือกเพิ่มสำหรับกิจการที่ไม่ใช่กิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุนที่มีส่วนได้เสียในบริษัทร่วมหรือการร่วมค้าที่เป็นกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน โดยในการบันทึกบัญชีโดยใช้วิธีส่วนได้เสียในเงินลงทุนในบริษัทร่วมหรือการร่วมค้าที่เป็นกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุนนั้น จะมีทางเลือกในการที่จะยังคงการวัดมูลค่าเงินลงทุนในบริษัทย่อยของบริษัทร่วมหรือการร่วมค่านั้นๆด้วยวิธีมูลค่ายุติธรรมตามที่บริษัทร่วมหรือการร่วมค่านั้น ๆ ใช้อู่ หรือจะถอดการวัดมูลค่ายุติธรรมออกและแทนด้วยการจัดทำงบการเงินรวมของบริษัทร่วมหรือการร่วมค้าที่เป็นกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุน และ 2) เพิ่มทางเลือกในการใช้วิธีส่วนได้เสียสำหรับเงินลงทุนในบริษัทร่วมหรือการร่วมค้าในงบการเงินเฉพาะกิจการ

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2559) การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือ ได้กำหนดให้มีความชัดเจนถึงความหมายของการอ้างอิงในมาตรฐาน ไปยัง “ข้อมูลที่ได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินระหว่างกาล หรือที่อื่นในรายงานทางการเงินระหว่างกาล” ว่ากิจการที่ใช้ประโยชน์ของข้อผ่อนปรนนี้จะต้องอ้างอิงจากงบการเงินระหว่างกาลไปถึงยังรายงานอื่นที่มีข้อมูลดังกล่าวอย่างเฉพาะเจาะจง โดยที่ผู้ใช้งบการเงินต้องสามารถเข้าถึงรายงานอื่นที่มีข้อมูลนั้นในลักษณะและเวลาเดียวกันกับงบการเงินระหว่างกาล

2 นโยบายการบัญชี (ต่อ)

2.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ และมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุง และการตีความมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

2.2.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่มีการปรับปรุงใหม่ซึ่งจะมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560 กลุ่มกิจการไม่ได้นำมามาตรฐานที่ปรับปรุงใหม่ดังกล่าวมาถือปฏิบัติก่อนวันบังคับใช้ (ต่อ)

ก) กลุ่มมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญ และเกี่ยวข้องกับกลุ่มกิจการมีดังต่อไปนี้ (ต่อ)

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2559) ได้มีการเปลี่ยนแปลงโดยให้มีการสันนิษฐานว่าการตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนโดยการอ้างอิงจากรายได้นั้น ไม่เหมาะสม ข้อเสนอแนะนี้อาจนำไปหากเข้าข้อหนึ่งข้อใดต่อไปนี้คือสินทรัพย์ไม่มีตัวตนได้ถูกแสดงเหมือนเป็นตัววัดของรายได้ (นั่นคือรายได้เป็นปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดของมูลค่าที่จะได้รับจากสินทรัพย์) หรือสามารถแสดงได้ว่ารายได้และการใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่ได้จากสินทรัพย์มีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างมาก

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2559) ได้มีการปรับปรุงให้ชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับ 1) ข้อยกเว้นในการจัดทำงบการเงินรวมว่าให้ใช้กับกิจการที่เป็นบริษัทใหญ่ชั้นกลางที่เป็นบริษัทย่อยของกิจการที่ดำเนินธุรกิจด้านการลงทุนด้วยเหมือนกัน และ 2) กิจการที่ดำเนินธุรกิจด้านการลงทุนจะต้องนำบริษัทย่อยที่ไม่ใช่กิจการที่ดำเนินธุรกิจด้านการลงทุนและบริษัทย่อยดังกล่าวให้บริการหรือมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน มารวมในการจัดทำงบการเงินรวมด้วย

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2559) ได้กำหนดให้มีความชัดเจนมากขึ้นสำหรับ 1) การซื้อส่วนได้เสียในการดำเนินงานร่วมกันที่กิจกรรมของการดำเนินงานร่วมกันนั้นประกอบกันขึ้นเป็นธุรกิจ ให้ผู้ซื้อนำหลักการบัญชีของการรวมธุรกิจมาถือปฏิบัติ และ 2) ในกรณีที่ผู้ร่วมดำเนินงานมีการซื้อส่วนได้เสียในการดำเนินงานร่วมกันเพิ่มขึ้นนั้น ส่วนได้เสียเดิมที่มีอยู่ในการดำเนินงานร่วมกันจะไม่ถูกวัดมูลค่าใหม่ หากร่วมดำเนินงานยังคงมีการควบคุมร่วมอยู่

ผู้บริหารของกิจการได้ประเมินและพิจารณาว่ามาตรฐานที่ปรับปรุงใหม่ดังกล่าวข้างต้นจะไม่มีผลกระทบต่อกลุ่มกิจการ

2 นโยบายการบัญชี (ต่อ)

2.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ และมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการปรับปรุง และการตีความมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

2.2.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่มีการปรับปรุงใหม่ซึ่งจะมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560 กลุ่มกิจการไม่ได้นำมามาตรฐานที่ปรับปรุงใหม่ดังกล่าวมาถือปฏิบัติก่อนวันบังคับใช้ (ต่อ)

ข) กลุ่มมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐาน ที่เปลี่ยนแปลงอย่างไม่มีสาระสำคัญและไม่มีผลกระทบต่อกลุ่มกิจการ

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่มีสาระสำคัญ มีจำนวนทั้งสิ้น 47 ฉบับ ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อกลุ่มกิจการ

2.3 บัญชีกลุ่มกิจการ - เงินลงทุนในบริษัทย่อย และส่วนได้เสียในการร่วมค้า

(1) บริษัทย่อย

บริษัทย่อยหมายถึงกิจการ (ซึ่งรวมถึงกิจการเฉพาะกิจ) ที่กลุ่มกิจการควบคุม กลุ่มกิจการควบคุมกิจการเมื่อกิจกรรมมีการเปิดรับหรือมีสิทธิในผลตอบแทนผันแปรจากการเกี่ยวข้องกับผู้ที่ได้รับการลงทุนและมีความสามารถทำให้เกิดผลกระทบต่อผลตอบแทนจากการใช้อำนาจเหนือผู้ที่ได้รับการควบคุม กลุ่มกิจการรวมงบการเงินของบริษัทย่อยไว้ในงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่กลุ่มกิจการมีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อย กลุ่มกิจการจะไม่นำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมไว้ในงบการเงินรวมนับจากวันที่กลุ่มกิจการสูญเสียอำนาจควบคุม

กลุ่มกิจการบันทึกบัญชีการรวมธุรกิจโดยถือปฏิบัติตามวิธีซื้อ สิ่งตอบแทนที่โอนให้สำหรับการซื้อบริษัทย่อย ประกอบด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ผู้ซื้อโอนให้และหนี้สินที่ก่อขึ้นเพื่อจ่ายชำระให้แก่เจ้าของเดิมของผู้ถูกซื้อและส่วนได้เสียในส่วนของผู้ถือหุ้นที่ออกโดยกลุ่มกิจการ สิ่งตอบแทนที่โอนให้รวมถึงมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ หรือหนี้สินที่ผู้ซื้อคาดว่าจะต้องจ่ายชำระตามข้อตกลง ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น มูลค่าเริ่มแรกของสินทรัพย์ที่ระบุได้ที่ได้มาและหนี้สินและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นที่รับมาจากการรวมธุรกิจจะวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ซื้อ ในการรวมธุรกิจแต่ละครั้ง กลุ่มกิจการวัดมูลค่าของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในผู้ถูกซื้อด้วยมูลค่ายุติธรรม หรือ มูลค่าของสินทรัพย์สุทธิที่ระบุได้ของผู้ถูกซื้อตามสัดส่วนของหุ้นที่ถือโดยส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม

ในการรวมธุรกิจที่ดำเนินการสำเร็จจากการทยอยซื้อ ผู้ซื้อต้องวัดมูลค่าส่วนได้เสียที่ผู้ซื้อถืออยู่ในผู้ถูกซื้อก่อนหน้าการรวมธุรกิจใหม่โดยใช้มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ซื้อและรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการวัดมูลค่าใหม่นั้นในกำไรหรือขาดทุน

สิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่ายออกไปโดยกลุ่มกิจการ รับรู้ด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ซื้อ การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่ายที่รับรู้ภายหลังวันที่ซื้อซึ่งจัดประเภทเป็นสินทรัพย์หรือหนี้สินให้รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน สิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่ายซึ่งจัดประเภทเป็นส่วนของผู้ถือหุ้นต้องไม่มีการวัดมูลค่าใหม่ และให้บันทึกการจ่ายชำระในภายหลังไว้ในส่วนของผู้ถือหุ้น

2 นโยบายการบัญชี (ต่อ)

2.3 บัญชีกลุ่มกิจการ - เงินลงทุนในบริษัทย่อย และส่วนได้เสียในการร่วมค้า (ต่อ)

(1) บริษัทย่อย (ต่อ)

ส่วนเกินของมูลค่าสิ่งตอบแทนที่โอนให้ มูลค่าส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในผู้ถูกซื้อ และมูลค่ายุติธรรม ณ วันซื้อธุรกิจของส่วนได้เสียในส่วนของผู้ถือหุ้นของผู้ถูกซื้อที่ซื้อถืออยู่ก่อนการรวมธุรกิจ ที่มากกว่ามูลค่ายุติธรรมสุทธิ ณ วันที่ซื้อของสินทรัพย์สุทธิที่ระบุได้ที่ได้มา ต้องรับรู้เป็นค่าความนิยม หากมูลค่าของมูลค่าสิ่งตอบแทนที่โอนให้ มูลค่าส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในผู้ถูกซื้อ และมูลค่ายุติธรรม ณ วันซื้อธุรกิจของส่วนได้เสียในส่วนของผู้ถือหุ้นของผู้ถูกซื้อที่ซื้อถืออยู่ก่อนการรวมธุรกิจ น้อยกว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยที่ได้มาเนื่องจากการซื้อในราคาต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรม จะรับรู้ส่วนต่างโดยตรงไปยังกำไรขาดทุน

กิจการจะตัดรายการบัญชีระหว่างกัน ยอดคงเหลือ และกำไรที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงระหว่างกันในกลุ่มกิจการ ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงก็จะตัดรายการในทำนองเดียวกัน เว้นแต่รายการนั้นมีหลักฐานว่าสินทรัพย์ที่โอนระหว่างกันเกิดการค้ำย่ำ นโยบายการบัญชีของบริษัทย่อยได้ถูกปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีของกลุ่มกิจการ

ในงบการเงินเฉพาะกิจการ เงินลงทุนในบริษัทย่อยจะบันทึกบัญชีด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการค้ำย่ำ ต้นทุนจะมีการปรับเพื่อสะท้อนการเปลี่ยนแปลงสิ่งตอบแทนที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่าย ต้นทุนนั้นจะรวมต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการได้มาของเงินลงทุนนี้

(2) รายการและส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม

กลุ่มกิจการปฏิบัติรายการกับส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมเช่นเดียวกันกับส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นกลุ่มกิจการ สำหรับการซื้อส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนที่จ่ายให้และมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สุทธิของหุ้นที่ซื้อมาในบริษัทย่อยจะถูกบันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้น และกำไรหรือขาดทุนจากการขายในส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมจะถูกบันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้น

(3) การจำหน่ายบริษัทย่อย

เมื่อกิจกรรมสูญเสียการควบคุม ส่วนได้เสียในกิจการที่เหลืออยู่จะวัดมูลค่าใหม่โดยใช้มูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน มูลค่ายุติธรรมนั้นจะเป็นมูลค่าตามบัญชีเริ่มแรกของมูลค่าของเงินลงทุนเพื่อวัตถุประสงค์ในการวัดมูลค่าในเวลาต่อมาของเงินลงทุนที่เหลืออยู่ในรูปของบริษัทร่วม กิจการร่วมค้า หรือสินทรัพย์ทางการเงิน สำหรับทุกจำนวนที่เลือกรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการนั้นจะถูกปฏิบัติเสมือนว่ากลุ่มกิจการมีการจำหน่ายสินทรัพย์หรือหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้นออกไป

2 นโยบายการบัญชี (ต่อ)

2.3 บัญชีกลุ่มกิจการ - เงินลงทุนในบริษัทย่อย และส่วนได้เสียในการร่วมค้า (ต่อ)

(4) บริษัทร่วม

บริษัทร่วมเป็นกิจการที่กลุ่มกิจการมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญแต่ไม่ถึงกับควบคุมซึ่งโดยทั่วไปก็คือการที่กลุ่มกิจการถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงอยู่ระหว่างร้อยละ 20 ถึงร้อยละ 50 ของสิทธิออกเสียงทั้งหมด เงินลงทุนในบริษัทร่วมรับรู้โดยใช้วิธีส่วนได้เสียในการแสดงในงบการเงินรวม ภายใต้วิธีส่วนได้เสีย กลุ่มกิจการรับรู้เงินลงทุนเมื่อเริ่มแรกด้วยราคาทุน มูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนนี้จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงในภายหลังวันที่ได้มาด้วยส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของผู้ได้รับการลงทุนตามสัดส่วนที่ผู้ลงทุนมีส่วนได้เสียอยู่ เงินลงทุนในบริษัทร่วมของกลุ่มกิจการรวมถึงค่าความนิยมที่ระบุได้ ณ วันที่ซื้อเงินลงทุน

ถ้าส่วนได้เสียของเจ้าของในบริษัทร่วมนั้นลดลงแต่ยังคงมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ กิจการต้องจัดประเภทรายการที่เคยรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเข้ากำไรหรือขาดทุนเฉพาะสัดส่วนในส่วนได้เสียของเจ้าของที่ลดลง

ส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของกลุ่มกิจการในบริษัทร่วมที่เกิดขึ้นภายหลังการได้มาจะรวมไว้ในกำไรหรือขาดทุน และส่วนแบ่งในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ที่เกิดขึ้นภายหลังการได้มาจะรวมไว้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงภายหลังการได้มาดังกล่าวข้างต้น จะปรับปรุงกับราคาตามบัญชีของเงินลงทุน เมื่อส่วนแบ่งขาดทุนของกลุ่มกิจการในบริษัทร่วมมีมูลค่าเท่ากับหรือเกินกว่ามูลค่าส่วนได้เสียของกลุ่มกิจการในบริษัทร่วมนั้น กลุ่มกิจการจะไม่รับรู้ส่วนแบ่งขาดทุนอีกต่อไป เว้นแต่กลุ่มกิจการมีภาระผูกพันในหนี้ของบริษัทร่วมหรือรับว่าจะจ่ายหนี้แทนบริษัทร่วม

กลุ่มกิจการมีการพิจารณาทุกสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีว่ามีข้อบ่งชี้ที่แสดงว่าเงินลงทุนในบริษัทร่วมเกิดการด้อยค่าหรือไม่ หากมีข้อบ่งชี้เกิดขึ้นกลุ่มกิจการจะคำนวณผลขาดทุนจากการด้อยค่า โดยเปรียบเทียบมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนกับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุน และรับรู้ผลต่างไปที่ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)ของเงินลงทุนในบริษัทร่วมในงบกำไรขาดทุน

รายการกำไรที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงระหว่างกลุ่มกิจการกับบริษัทร่วมจะตัดบัญชีเท่าที่กลุ่มกิจการมีส่วนได้เสียในบริษัทร่วมนั้น รายการขาดทุนที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงก็จะตัดบัญชีในทำนองเดียวกัน เว้นแต่รายการนั้นมีหลักฐานว่าสินทรัพย์ที่โอนระหว่างกันเกิดการด้อยค่า

บริษัทร่วมจะเปลี่ยนนโยบายการบัญชีเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีของกลุ่มกิจการ กำไรและขาดทุนจากการลดสัดส่วนในบริษัทร่วมจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

ในงบการเงินเฉพาะกิจการ เงินลงทุนในบริษัทร่วม จะบันทึกบัญชีด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า ต้นทุนจะมีการปรับเพื่อสะท้อนการเปลี่ยนแปลงสิ่งตอบแทนที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่าย ต้นทุนจะรวมต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องจากการได้มาของเงินลงทุนนี้

2 นโยบายการบัญชี (ต่อ)

2.3 บัญชีกลุ่มกิจการ - เงินลงทุนในบริษัทย่อย และส่วนได้เสียในการร่วมค้า (ต่อ)

(5) การร่วมการงาน

เงินลงทุนในการร่วมการงานจะถูกจัดประเภทเป็นการดำเนินงานร่วมกัน หรือการร่วมค้า โดยขึ้นอยู่กับสิทธิและการผูกพันตามสัญญาของผู้ลงทุนแต่ละราย กลุ่มกิจการได้ประเมินลักษณะของการร่วมการงานที่มีและพิจารณาว่าเป็น การร่วมค้า ซึ่งการร่วมค้ารับรู้เงินลงทุนโดยใช้วิธีส่วนได้เสีย

ตามวิธีส่วนได้เสียเงินลงทุนในการร่วมค้ารับรู้เมื่อเริ่มแรกด้วยราคาทุนและปรับปรุงมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนเพื่อรับรู้ส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนและการเปลี่ยนแปลงในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นของผู้ได้รับการลงทุนตามสัดส่วนที่กลุ่มกิจการมีส่วนได้เสีย หากส่วนแบ่งขาดทุนของกลุ่มกิจการในการร่วมค้ามีจำนวนเท่ากับหรือสูงกว่าส่วนได้เสียของกลุ่มกิจการในการร่วมค้านั้น (ซึ่งรวมถึงส่วนได้เสียระยะยาวใดๆ ซึ่งโดยเนื้อหาแล้วถือเป็นส่วนหนึ่งของเงินลงทุนสุทธิของกลุ่มกิจการในการร่วมค้านั้น) กลุ่มกิจการจะไม่รับรู้ส่วนแบ่งในขาดทุนที่เกินกว่าส่วนได้เสียของตนในการร่วมค้านั้น นอกจากนี้กลุ่มกิจการมีภาระผูกพัน หรือ ได้จ่ายเงินเพื่อชำระภาระผูกพันแทนการร่วมค้าไปแล้ว

รายการกำไรที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงระหว่างกลุ่มกิจการกับการร่วมค้าจะตัดบัญชีเท่าที่กลุ่มกิจการมีส่วนได้เสียในการร่วมค้านั้น รายการขาดทุนที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงก็จะตัดบัญชีในทำนองเดียวกัน เว้นแต่รายการนั้นมีหลักฐานว่าสินทรัพย์ที่โอนระหว่างกันเกิดการด้อยค่า การร่วมค้าจะเปลี่ยนนโยบายการบัญชีเท่าที่จำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีของกลุ่มกิจการ

รายชื่อของกิจการร่วมค้าหลักได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 12.1

2.4 การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ

(ก) สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานและสกุลเงินที่นำเสนองบการเงิน

รายการที่รวมในงบการเงินของแต่ละบริษัทในกลุ่มกิจการถูกวัดมูลค่าโดยใช้สกุลเงินของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจหลักที่บริษัทดำเนินงานอยู่ (สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน) งบการเงินรวมแสดงในสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานและสกุลเงินที่นำเสนองบการเงินของบริษัท

(ข) รายการและยอดคงเหลือ

รายการที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ หรือวันที่ตราหากการนั้นถูกวัดมูลค่าใหม่ รายการกำไรและรายการขาดทุนที่เกิดจากการรับหรือจ่ายชำระที่เป็นเงินตราต่างประเทศ และที่เกิดจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งเป็นเงินตราต่างประเทศด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปี ได้บันทึกไว้ในกำไรหรือขาดทุน

เมื่อมีการรับรู้รายการกำไรหรือขาดทุนของรายการที่ไม่เป็นตัวเงินไว้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น องค์ประกอบของอัตราแลกเปลี่ยนทั้งหมดของกำไรหรือขาดทุนนั้นจะรับรู้ไว้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นด้วย ในทางตรงข้ามการรับรู้กำไรหรือขาดทุนของรายการที่ไม่เป็นตัวเงินไว้ในกำไรหรือขาดทุน องค์ประกอบของอัตราแลกเปลี่ยนทั้งหมดของกำไรหรือขาดทุนนั้นจะรับรู้ไว้ในกำไรขาดทุนด้วย

2 นโยบายการบัญชี (ต่อ)

2.4 การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ (ต่อ)

(ค) กลุ่มกิจการ

การแปลงค่าผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของบริษัทในกลุ่มกิจการ (ที่มีใช้สกุลเงินของเศรษฐกิจที่มีภาวะเงินเฟ้อรุนแรง) ซึ่งมีสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานแตกต่างจากสกุลเงินที่ใช้นำเสนองบการเงิน ได้ถูกแปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้นำเสนอ งบการเงินดังนี้

- สินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินแต่ละงวดแปลงค่าด้วยอัตราปิด ณ วันที่ของแต่ละงบแสดงฐานะ การเงินนั้น
- รายได้และค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และงบกำไรขาดทุนแปลงค่าด้วยอัตราถัวเฉลี่ย และ
- ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนทั้งหมดรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ค่าความนิยมและการปรับมูลค่ายุติธรรมที่เกิดจากการซื้อหน่วยงานในต่างประเทศถือเป็นสินทรัพย์และหนี้สินของหน่วยงานใน ต่างประเทศนั้นและแปลงค่าด้วยอัตราปิด

2.5 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

ในงบกระแสเงินสดรวมและงบกระแสเงินสดเฉพาะบริษัท เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดรวมถึงเงินสดในมือ เงินฝากธนาคาร ประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม เงินลงทุนระยะสั้นอื่นที่มีสภาพคล่องสูงซึ่งมีอายุไม่เกินสามเดือนนับจากวันที่ได้มา และเงินเบิกเกินบัญชี จะแสดงไว้ในส่วนของหนี้สินหมุนเวียนในงบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ

2.6 เงินฝากธนาคารที่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

เงินฝากธนาคารที่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้ หมายถึง เงินฝากธนาคารทุกประเภทซึ่งมีเงื่อนไขการใช้จ่ายและขั้นตอนการเบิกถอน สำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะตามข้อกำหนดของสัญญาบริหารการเงิน และสัญญาเงินกู้กับสถาบันการเงินที่ทำให้การสนับสนุนสินเชื่อแก่กลุ่ม กิจการ

2.7 เงินลงทุน

กลุ่มกิจการจัดประเภทเงินลงทุนที่นอกเหนือจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย และการร่วมค้า เป็น 3 ประเภท คือ (1) เงินลงทุนเพื่อค้า (2) เงินลงทุนที่ถือไว้จนครบกำหนด และ (3) เงินลงทุนทั่วไป การจัดประเภทขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของเงินลงทุน ฝ่ายบริหารจะเป็น ผู้กำหนดการจัดประเภทที่เหมาะสมสำหรับเงินลงทุน ณ เวลาลงทุนและทบทวนการจัดประเภทเป็นระยะ

- (1) เงินลงทุนเพื่อค้า คือ เงินลงทุนเพื่อจุดมุ่งหมายหลักในการทำอะไรจากการเปลี่ยนแปลงราคาในช่วงเวลาสั้นไม่เกิน 3 เดือนนับ แต่เวลาที่ลงทุน และแสดงรวมไว้ในสินทรัพย์หมุนเวียน
- (2) เงินลงทุนที่ถือไว้จนครบกำหนด คือ เงินลงทุนที่มีกำหนดเวลาและผู้บริหารตั้งใจแน่วแน่และมีความสามารถถือไว้จนครบกำหนด ได้แสดงรวมไว้ในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน เว้นแต่จะครบกำหนดภายใน 12 เดือนนับแต่วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานก็จะแสดงไว้ใน สินทรัพย์หมุนเวียน
- (3) เงินลงทุนทั่วไป คือ เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่มีตลาดซื้อขายคล่องรองรับ

2 นโยบายการบัญชี (ต่อ)

2.7 เงินลงทุน (ต่อ)

เงินลงทุนทั้ง 3 ประเภทรับรู้มูลค่าเริ่มแรกด้วยราคาทุน ซึ่งหมายถึงมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่ให้ไปเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินลงทุนนั้น รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการทำการ

เงินลงทุนเพื่อคำนวณมูลค่าในเวลาต่อมาด้วยมูลค่ายุติธรรม มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนวัดตามราคาเสนอซื้อที่อ้างอิงจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันที่ทำการสุดท้ายของวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน โดยอ้างอิงราคาเสนอซื้อล่าสุดจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รายการกำไรและขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงของเงินลงทุนเพื่อรับรู้ในงบกำไรขาดทุน

เงินลงทุนที่จะถือไว้จนครบกำหนดมูลค่าภายหลังการได้มาด้วยวิธีราคาทุนค้ำจำหน่ายตามอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง หักด้วยค่าเพื่อการด้อยค่า

เงินลงทุนทั่วไป แสดงด้วยราคาทุนหักค่าเพื่อการด้อยค่า

บริษัทจะทดสอบค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าเงินลงทุนนั้นอาจมีค่าเพื่อการด้อยค่าเกิดขึ้น หากราคาตามบัญชีของเงินลงทุนสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน กิจการจะบันทึกรายการขาดทุนจากค่าเพื่อการด้อยค่ารวมไว้ในงบกำไรขาดทุน

ในการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างมูลค่ายุติธรรมของผลตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายเมื่อเปรียบเทียบกับราคาตามบัญชีของเงินลงทุนนั้นจะบันทึกไว้ในกำไรหรือขาดทุน กรณีที่จำหน่ายเงินลงทุนที่ถือไว้ในตราสารหนี้หรือตราสารทุนชนิดเดียวกันออกไปบางส่วน ราคาตามบัญชีของเงินลงทุนที่จำหน่ายจะกำหนด โดยใช้วิธีถ่วงน้ำหนักด้วยราคาตามบัญชีจากจำนวนทั้งหมดที่ถือไว้

2.8 ลูกหนี้การค้า

ลูกหนี้การค้ารับรู้เริ่มแรกด้วยมูลค่าตามใบแจ้งหนี้ และจะวัดมูลค่าต่อมาด้วยจำนวนเงินที่เหลืออยู่หักด้วยค่าเผ่อนี้สงสัยจะสูญซึ่งประมาณจากการสอบทานยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด ค่าเผ่อนี้สงสัยจะสูญหมายถึงผลต่างระหว่างราคาตามบัญชีของลูกหนี้การค้าเปรียบเทียบกับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้การค้า หนี้สูญที่เกิดขึ้นจะรับรู้ไว้ในกำไรหรือขาดทุน โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

2 นโยบายการบัญชี (ต่อ)

2.9 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

อสังหาริมทรัพย์ที่ถือครองโดยกลุ่มกิจการเพื่อหาประโยชน์จากรายได้ค่าเช่า หรือจากการเพิ่มขึ้นของมูลค่าของสินทรัพย์หรือทั้งสองอย่าง และไม่ได้มีไว้ใช้งาน โดยกิจการในกลุ่มกิจการ จะถูกจัดประเภทเป็น อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน รวมถึงอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ระหว่างก่อสร้างหรือพัฒนาเพื่อเป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในอนาคต

การรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยวิธีราคาทุน รวมถึงต้นทุนในการทำรายการและต้นทุนการกู้ยืม ต้นทุนการกู้ยืมที่เกิดขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ของการได้มา การก่อสร้างหรือผลิตอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนนั้นจะรวมเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ต้นทุนการกู้ยืมจะถูกรวมในขณะที่การซื้อหรือการก่อสร้างและจะหยุดพักทันทีเมื่อสินทรัพย์นั้นก่อสร้างเสร็จอย่างมีนัยสำคัญ หรือระหว่างที่การดำเนินการพัฒนาสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขหยุดชะงักลง

หลังจากการรับรู้เมื่อเริ่มแรก อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนจะบันทึกด้วยวิธีราคาทุน หักค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเผื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่า

ที่ดิน ไม่มีการหักค่าเสื่อมราคา

การรวมรายจ่ายในภายหลังเข้าเป็นมูลค่าบัญชีของสินทรัพย์จะกระทำก็ต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มกิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตในรายจ่ายนั้น และต้นทุนสามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาทั้งหมดจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นส่วนของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน จะตัดมูลค่าตามบัญชีของส่วนที่ถูกเปลี่ยนแปลงออก

2.10 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์แสดงในราคาทุนเดิมหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสม ต้นทุนเริ่มแรกจะรวมต้นทุนทางตรงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อสินทรัพย์นั้น

ต้นทุนที่เกิดขึ้นภายหลังจะรวมอยู่ในมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์หรือรับรู้แยกเป็นอีกสินทรัพย์หนึ่งตามความเหมาะสม เมื่อต้นทุนนั้นเกิดขึ้นและคาดว่าจะให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตแก่บริษัทและต้นทุนดังกล่าวสามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ และจะตัดมูลค่าตามบัญชีของขึ้นส่วนที่ถูกเปลี่ยนแปลงออก สำหรับค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาอื่น ๆ บริษัทจะรับรู้ต้นทุนดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุนเมื่อเกิดขึ้น

ที่ดิน ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคา ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์อื่นคำนวณ โดยใช้วิธีเส้นตรง เพื่อลดราคาทุนแต่ละชนิดตลอดอายุการให้ประโยชน์ที่ประมาณการไว้ของสินทรัพย์ดังต่อไปนี้

ส่วนปรับปรุงที่ดิน	25 ปี
โรงไฟฟ้า	5, 25 ปี
อาคารและสำนักงาน	25 ปี
เครื่องมือและอุปกรณ์	5 ปี
เครื่องตกแต่ง และเครื่องใช้สำนักงาน	3, 5 ปี
ยานพาหนะ	5 ปี

2 นโยบายการบัญชี (ต่อ)

2.10 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

ทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ได้มีการทบทวนและปรับปรุงมูลค่าคงเหลือและอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ให้เหมาะสม

ในกรณีที่มูลค่าตามบัญชีสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน มูลค่าตามบัญชีจะถูกปรับลดให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนทันที (ดูหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.11)

ผลกำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ คำนวณโดยเปรียบเทียบจากสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายสินทรัพย์กับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ และจะรับรู้บัญชีผลกำไรหรือขาดทุนอื่นสุทธิในกำไรหรือขาดทุน

2.11 การด้อยค่าของสินทรัพย์

สินทรัพย์ที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่ชัด (เช่น ค่าความนิยม) ซึ่งไม่มีการตัดจำหน่ายจะถูกทดสอบการด้อยค่าเป็นประจำทุกปี สินทรัพย์อื่นที่มีการตัดจำหน่ายจะมีการทบทวนการด้อยค่า เมื่อมีเหตุการณ์หรือสถานการณ์บ่งชี้ว่าราคาตามบัญชีอาจสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน รายการขาดทุนจากการด้อยค่าจะรับรู้เมื่อราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับคืน ซึ่งหมายถึงจำนวนที่สูงกว่าระหว่างมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายเทียบกับมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์จะถูกจัดเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดที่สามารถแยกออกมาได้ เพื่อวัตถุประสงค์ของการประเมินการด้อยค่า สินทรัพย์ที่ไม่ใช่สินทรัพย์ทางการเงินนอกเหนือจากค่าความนิยม ซึ่งรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่าไปแล้ว จะถูกประเมินความเป็นไปได้ที่จะกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่า ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

2.12 สัญญาเช่าระยะยาว - กรณีที่กลุ่มกิจการเป็นผู้เช่า

สัญญาเช่าระยะยาวเพื่อเช่าสินทรัพย์ซึ่งผู้ให้เช่าเป็นผู้รับความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของเป็นส่วนใหญ่ สัญญาเช่านั้นถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน เงินที่ต้องจ่ายภายใต้สัญญาเช่าดังกล่าว (สุทธิจากสิ่งตอบแทนจูงใจที่ได้รับจากผู้ให้เช่า) จะบันทึกในกำไรหรือขาดทุนโดยใช้วิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

สัญญาเช่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ซึ่งผู้เช่าเป็นผู้รับความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของเกือบทั้งหมดถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน ซึ่งจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่า หรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า แล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า

จำนวนเงินที่ต้องจ่ายดังกล่าวจะบันทึกเป็นส่วนระหว่างหนี้สินและค่าใช้จ่ายทางการเงินเพื่อให้ได้อัตรดอกเบี้ยคงที่ต่อหนี้สินคงค้างอยู่ โดยพิจารณาแยกแต่ละสัญญา ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่าเพื่อให้อัตรดอกเบี้ยแต่ละงวดเป็นอัตราคงที่สำหรับยอดคงเหลือของหนี้สินที่เหลืออยู่ สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่เช่าหรืออายุของสัญญาเช่าแล้วแต่ระยะเวลาใดจะน้อยกว่า

2 นโยบายการบัญชี (ต่อ)

2.13 เงินกู้ยืม

เงินกู้ยืมรับรู้เริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่ได้รับหักด้วยต้นทุนการจัดทำรายการที่เกิดขึ้นเงินกู้ยืมวัดมูลค่าในเวลาต่อมาด้วยวิธีราคาทุนตัดจำหน่ายตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ผลต่างระหว่างเงินที่ได้รับ (หักด้วยต้นทุนการจัดทำรายการที่เกิดขึ้น) เมื่อเทียบกับมูลค่าที่จ่ายคืนเพื่อชำระหนี้จะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนตลอดช่วงเวลาการกู้ยืม

ค่าธรรมเนียมที่จ่ายไปเพื่อให้ได้เงินกู้มาจะรับรู้เป็นต้นทุนการจัดทำรายการเงินกู้ในกรณีที่มีความเป็นไปได้ที่จะใช้เงินกู้บางส่วนหรือทั้งหมด ในกรณีนี้ค่าธรรมเนียมจะรอการรับรู้จนกระทั่งมีการถอนเงิน หากไม่มีหลักฐานที่มีความเป็นไปได้ที่จะใช้เงินบางส่วนหรือทั้งหมด ค่าธรรมเนียมจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าสำหรับการให้บริการสภาพคล่องและจะตัดจำหน่ายตามระยะเวลาของวงเงินกู้ที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์อัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

เงินกู้ยืมจัดประเภทเป็นหนี้สินหมุนเวียนเมื่อกลุ่มกิจการไม่มีสิทธิอันปราศจากเงื่อนไขให้เลื่อนชำระหนี้ออกไปอีกเป็นเวลานานกว่า 12 เดือน นับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

2.14 ต้นทุนการกู้ยืม

ต้นทุนการกู้ยืมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้มา การก่อสร้าง หรือการผลิตสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขต้องนำมาเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์นั้น โดยสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขคือสินทรัพย์ที่จำเป็นต้องใช้เวลานานในการเตรียมสินทรัพย์นั้นให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามประสงค์หรือพร้อมที่จะขาย การรวมต้นทุนการกู้ยืมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ต้องสิ้นสุดลงเมื่อการดำเนินการส่วนใหญ่ ที่จำเป็นในการเตรียมสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามประสงค์หรือพร้อมที่จะขายได้เสร็จสิ้นลงหรือระหว่างที่การดำเนินการพัฒนาสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขหยุดชะงักลง

รายได้จากการลงทุนที่เกิดจากการนำเงินกู้ยืมที่กู้มาโดยเฉพาะ ที่ยังไม่ได้นำไปเป็นรายจ่ายของสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขไปลงทุนเป็นการชั่วคราวก่อน ต้องนำมาหักจากต้นทุนการกู้ยืมที่สามารถตั้งขึ้นเป็นต้นทุนของสินทรัพย์

ต้นทุนการกู้ยืมอื่น ๆ ต้องถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดขึ้น

2 นโยบายการบัญชี (ต่อ)

2.15 ภาษีเงินได้งวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับงวดประกอบด้วย ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ภาษีเงินได้จะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน ยกเว้นส่วนภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับรายการที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น หรือรายการที่รับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น ในกรณีนี้ ภาษีเงินได้ต้องรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น หรือโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นตามลำดับ

ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันคำนวณจากอัตราภาษีตามกฎหมายภาษีที่มีผลบังคับใช้อยู่ หรือ ที่คาดได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีผลบังคับใช้ภายในสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงานในประเทศที่กลุ่มกิจการดำเนินงานอยู่และเกิดรายได้เพื่อเสียภาษี ผู้บริหารจะประเมินสถานะของการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเป็นงวดๆ ในกรณีที่มีสถานการณ์ที่การนำกฎหมายภาษี ไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับความตีความ และจะตั้งประมาณการค่าใช้จ่ายภาษีที่เหมาะสมจากจำนวนที่คาดว่าจะต้องจ่ายชำระภาษีแก่หน่วยงานจัดเก็บภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีรับรู้ตามวิธีหนี้สิน เมื่อเกิดผลต่างชั่วคราวระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สิน และราคาตามบัญชีที่แสดงอยู่ในงบการเงิน

อย่างไรก็ตามกลุ่มกิจการจะไม่รับรู้ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากการรับรู้เริ่มแรกของรายการสินทรัพย์หรือรายการหนี้สินที่เกิดจากรายการที่ไม่ใช่การรวมธุรกิจ และ ณ วันที่เกิดรายการ รายการนั้น ไม่มีผลกระทบต่อกำไรหรือขาดทุนทั้งทางบัญชีหรือทางภาษี ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีคำนวณจากอัตราภาษี (และกฎหมายภาษีอากร) ที่มีผลบังคับใช้อยู่ หรือ ที่คาดได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีผลบังคับใช้ภายในสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน และคาดว่าอัตราภาษีดังกล่าวจะนำไปใช้เมื่อสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องได้ใช้ประโยชน์ หรือหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีได้มีการจ่ายชำระ

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีจะรับรู้หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากลุ่มกิจการจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำจำนวนผลต่างชั่วคราวนั้นมาใช้ประโยชน์ กลุ่มกิจการได้ตั้งภาษีเงินได้รอตัดบัญชีของผลต่างชั่วคราวของเงินลงทุนในบริษัทร่วม บริษัทย่อย และส่วนได้เสียในการร่วมค้าเว้นแต่กลุ่มกิจการสามารถควบคุมจังหวะเวลาของการกลับรายการผลต่างชั่วคราวและการกลับรายการผลต่างชั่วคราวมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะไม่เกิดขึ้นภายในระยะเวลาที่คาดการณ์ได้ในอนาคต

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะแสดงหักกลบกันก็ต่อเมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันมาหักกลบกับหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน และทั้งสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้ที่ประเมินโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีหน่วยงานเดียวกัน โดยการเรียกเก็บเป็นหน่วยภาษีเดียวกันหรือหน่วยภาษีต่างกันซึ่งตั้งใจจะจ่ายหนี้สินและสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันด้วยยอดสุทธิ

2 นโยบายการบัญชี (ต่อ)

2.16 ผลประโยชน์พนักงาน

(ก) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

กลุ่มกิจการได้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยใช้แผนการกำหนดอัตราจ่ายสมทบโดยที่สินทรัพย์ของกองทุนได้แยกออกจากสินทรัพย์ของบริษัทและบริหารโดยจัดการกองทุน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพดังกล่าวได้รับเงินเข้าสมทบกองทุนจากพนักงานและบริษัท เงินจ่ายสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพของบริษัทบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้จ่ายเงินสมทบนั้น

(ข) ผลประโยชน์พนักงานเมื่อเกษียณอายุ

กลุ่มกิจการจัดให้มีผลประโยชน์พนักงานหลังการเลิกจ้างเพื่อจ่ายให้แก่พนักงานเป็นไปตามกฎหมายแรงงานไทย จำนวนเงินดังกล่าวขึ้นอยู่กับฐานะเงินเดือนและจำนวนปีที่พนักงานทำงาน ให้บริษัทนับถึงวันที่สิ้นสุดการทำงานที่จะเกิดขึ้น ในอนาคต นี่สินผลประโยชน์พนักงานคำนวณโดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) ตามเกณฑ์คณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial Technique) โดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยอิสระ ซึ่งเป็นการประมาณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะต้องจ่ายในอนาคต โดยคำนวณบนพื้นฐานของเงินเดือนพนักงาน อัตราการลาออก อายุจนถึงเกษียณ อัตราการตาย อายุงาน และปัจจัยอื่น ๆ และคำนวณคิดลดโดยใช้อัตราผลตอบแทนในตลาดของพันธบัตรรัฐบาล ซึ่งเป็นสกุลเงินเดียวกับสกุลเงินที่จะจ่ายภาระผูกพัน และวันครบกำหนดของหุ้นกู้ใกล้เคียงกับระยะเวลาที่ต้องชำระภาระผูกพันกองทุนบำนาญ บำนาญ ถ้าไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยเกิดขึ้นจากการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงข้อสมมติฐานจะต้องรับรู้ในส่วนของผู้ถือหุ้นภายใต้กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในงวดที่เกิด

ต้นทุนบริการในอดีตจะถูกรับรู้ทันทีในงบกำไรหรือขาดทุน

2.17 ประมาณการหนี้สิน

กลุ่มกิจการจะบันทึกประมาณการหนี้สิน ซึ่งไม่รวมถึงประมาณการหนี้สินสำหรับผลตอบแทนพนักงาน อันเป็นภาระผูกพันในปัจจุบันตามกฎหมายหรือตามข้อตกลงที่จัดทำไว้ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ในอดีตซึ่งการชำระภาระผูกพันนั้นมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าจะส่งผลให้บริษัทต้องสูญเสียทรัพยากรออกไป และประมาณการจำนวนที่ต้องจ่ายได้อย่างน่าเชื่อถือ

ในกรณีที่มีภาระผูกพันที่คล้ายคลึงกันหลายรายการ กลุ่มกิจการกำหนดความน่าจะเป็นที่กิจการจะสูญเสียทรัพยากรเพื่อจ่ายชำระภาระผูกพันเหล่านั้น โดยพิจารณาจากความน่าจะเป็นโดยรวมของภาระผูกพันทั้งประเภท แม้ว่าความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะสูญเสียทรัพยากรเพื่อชำระภาระผูกพันบางรายการที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกันจะมีระดับต่ำ

กลุ่มกิจการจะวัดมูลค่าของจำนวนประมาณการหนี้สิน โดยใช้มูลค่าปัจจุบันของรายจ่ายที่คาดว่าจะต้องนำมาจ่ายชำระภาระผูกพัน โดยใช้อัตราก่อนภาษีซึ่งสะท้อนถึงการประเมินสถานการณ์ตลาดในปัจจุบันของมูลค่าของเงินตามเวลาและความเสี่ยงเฉพาะของหนี้สินที่กำลังพิจารณาอยู่ การเพิ่มขึ้นของประมาณการหนี้สินเนื่องจากมูลค่าของเงินตามเวลา จะรับรู้เป็นดอกเบี้ยจ่าย

2 นโยบายการบัญชี (ต่อ)

2.18 เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

เงินอุดหนุนจากรัฐบาลรับรู้ด้วยราคาคง โขบาย เมื่อกลุ่มบริษัทมีความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าจะได้รับการอุดหนุนนั้นและกลุ่มกิจการจะปฏิบัติตามเงื่อนไขของเงินอุดหนุนที่กำหนดไว้

เงินอุดหนุนที่เกี่ยวข้องกับรายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์จะรับรู้เป็นรายได้ในกำไรหรือขาดทุนอย่างเป็นทางการระบบตลอดระยะเวลาซึ่งกิจการรับรู้ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนที่ได้รับการชดเชย

2.19 ทุนเรือนหุ้น

หุ้นสามัญจัดประเภทไว้เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น

ต้นทุนส่วนเพิ่มที่เกี่ยวข้องกับการออกหุ้นใหม่หรือการออกสิทธิในการซื้อหุ้นที่จ่ายออกไปจะแสดงรายการดังกล่าว ซึ่งสุทธิจากภาษีไว้เป็นรายการหักในส่วนของผู้ถือหุ้น โดยนำไปหักจากสิ่งตอบแทนที่ได้รับจากการออกหุ้นดังกล่าว

กรณีที่บริษัทใดก็ตามในกลุ่มกิจการซื้อคืนหุ้นสามัญของบริษัทกลับคืน (หุ้นทุนซื้อคืน) สิ่งตอบแทนที่จ่ายไปรวมถึงต้นทุนเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องโดยตรง (สุทธิจากภาษีเงินได้) จะรับรู้เป็นหุ้นทุนซื้อคืนและแสดงเป็นรายการหักจากยอดรวมของส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท จนกว่าหุ้นทุนซื้อคืนดังกล่าวจะถูกยกเลิกไปหรือจำหน่ายออกไปใหม่ เมื่อมีการจำหน่ายหุ้นทุนซื้อคืนออกไปใหม่ สิ่งตอบแทนใด ๆ ที่ได้รับจากการขายหรือนำหุ้นทุนซื้อคืนออกจำหน่ายใหม่สุทธิจากต้นทุนเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องโดยตรงสุทธิจากภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้อง จะแสดงรวมไว้ในส่วนของผู้ถือหุ้น

2.20 การรับรู้รายได้

รายได้ประกอบด้วยมูลค่ายุติธรรมที่จะได้รับจากการขายสินค้าและบริการซึ่งเกิดขึ้นจากกิจกรรมตามปกติของกลุ่มกิจการ รายได้จาก การขายรวมถึงเงินส่วนเพิ่มราคาซื้อขายไฟฟ้าสุทธิจากการปรับอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ (ค่า ณ) และค่าดำเนินการของการไฟฟ้า ส่วนภูมิภาคซึ่งจะแสดงด้วยจำนวนเงินสุทธิจากภาษีขายรวม โดยไม่รวมรายการขายภายในกลุ่มกิจการสำหรับงบการเงินรวม รายได้จากการขายสินค้ารับรู้เมื่อผู้ซื้อรับโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่เป็นสาระสำคัญของความเป็นเจ้าของสินค้า

รายได้ค่าบริการจัดการจะรับรู้เมื่อได้ให้บริการเสร็จสิ้นแล้ว

รายได้ดอกเบี้ยต้องรับรู้ตามเกณฑ์อัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

รายได้เงินปันผลรับรู้เมื่อสิทธิที่จะได้รับเงินปันผลนั้นเกิดขึ้น

2 นโยบายการบัญชี (ต่อ)

2.21 การจ่ายเงินปันผล

เงินปันผลที่จ่ายไปยังผู้ถือหุ้นของบริษัทจะรับรู้ในด้านหนี้สินในงบการเงินของกลุ่มกิจการในรอบระยะเวลาบัญชีซึ่งที่ประชุมผู้ถือหุ้นของกลุ่มบริษัทได้อนุมัติการจ่ายเงินปันผลประจำปี และที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล

2.22 ข้อมูลจำแนกตามส่วนงาน

ส่วนงานดำเนินงานได้ถูกรายงานในลักษณะเดียวกับรายงานภายในที่นำเสนอให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงาน ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานหมายถึงบุคคลที่มีหน้าที่ในการจัดสรรทรัพยากรและประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานดำเนินงาน ซึ่งพิจารณาว่าเป็น คณะกรรมการบริษัท ที่ทำการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์

3 การจัดการความเสี่ยงทางการเงิน

3.1 ปัจจัยความเสี่ยงทางการเงิน

กิจกรรมของกลุ่มกิจการย่อมมีความเสี่ยงทางการเงินที่หลากหลายซึ่งได้แก่ ความเสี่ยงจากตลาด (รวมถึงความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ความเสี่ยงด้านมูลค่าสุทธิรวมอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ย ความเสี่ยงด้านกระแสเงินสดอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย และความเสี่ยงด้านราคา) ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ และความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง แผนการจัดการความเสี่ยงโดยรวมของกลุ่มกิจการจึงมุ่งเน้นความผันผวนของตลาดการเงินและแสวงหาวิธีการลดผลกระทบที่ทำให้เสียหายต่อผลการดำเนินงานทางการเงินของกลุ่มกิจการให้เหลือน้อยที่สุดเท่าที่เป็นไปได้

การจัดการความเสี่ยงดำเนินงานของกลุ่มกิจการ เป็นไปตามนโยบายที่อนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัท ส่วนงานบริหารเงินของกลุ่มกิจการจะชี้ประเด็น ประเมิน และป้องกันความเสี่ยงทางการเงินด้วยการร่วมมือกันทำงานอย่างใกล้ชิดกับหน่วยปฏิบัติงานต่าง ๆ ภายในกลุ่มกิจการ คณะกรรมการบริษัทจะกำหนดหลักการโดยภาพรวมเพื่อจัดการความเสี่ยงและนโยบายที่เกี่ยวข้องไว้เป็นลายลักษณ์อักษร รวมถึงนโยบายสำหรับความเสี่ยงที่เฉพาะเจาะจง เช่น ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ความเสี่ยงอัตราดอกเบี้ย ความเสี่ยงการให้สินเชื่อ การใช้ตราสารหนี้ที่เป็นอนุพันธ์ทางการเงินและไม่ใช่อนุพันธ์ทางการเงินและการลงทุนโดยใช้สภาพคล่องส่วนเกินในการจัดการความเสี่ยง

3.1.1 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

เนื่องจากกลุ่มกิจการประกอบธุรกิจการผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ กลุ่มกิจการได้ทำสัญญารับเหมาก่อสร้างโรงไฟฟ้ากับผู้รับจ้างต่างประเทศและการดำเนินงานระหว่างประเทศจึงย่อมมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศซึ่งเกิดจากสกุลเงินที่หลากหลาย โดยมีสกุลเงินหลักเป็นดอลลาร์สหรัฐอเมริกาและสกุลเงินเยนญี่ปุ่น ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเกิดขึ้นจากรายการธุรกรรมในอนาคด การรับรู้รายการของสินทรัพย์และหนี้สิน และเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ กลุ่มบริษัทยังไม่ได้ป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าวเนื่องจากกลุ่มกิจการมีสินทรัพย์ที่ต้องรับชำระเป็นเงินตราต่างประเทศอย่างไม่มียุทธศาสตร์

3 การจัดการความเสี่ยงทางการเงิน (ต่อ)

3.1 ปัจจัยความเสี่ยงทางการเงิน (ต่อ)

3.1.1 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน (ต่อ)

บริษัทลงทุนในบริษัทย่อยที่อยู่ในต่างประเทศหลายแห่งซึ่งสินทรัพย์สุทธิมีความเสี่ยงจากการแปลงค่าสกุลเงิน โดยเฉพาะในสกุลเงินเยนญี่ปุ่น โดยบริษัทยังไม่มีการป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าวเนื่องจากบริษัทมีการลงทุนและขอสินเชื่อเป็นเงินสกุลเดียวกับรายรับที่บริษัทจะได้รับในอนาคต

3.1.2 ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยของบริษัทเกิดจากการกู้ยืมเงินแบบวงเงินกู้สินเชื่อ โครงการจากธนาคารพาณิชย์ ซึ่งกู้ด้วยอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัว โดยระยะเวลาการให้สินเชื่อและอัตราดอกเบี้ยขึ้นอยู่กับเครดิตของผู้กู้แต่ละรายเป็นสำคัญซึ่งจะทำให้บริษัทมีความเสี่ยงด้านกระแสเงินสดที่เกิดจากอัตราดอกเบี้ย

3.1.3 ความเสี่ยงด้านการพึ่งพาลูกค้ารายใหญ่

กลุ่มกิจการมีลูกค้ารายใหญ่ คือ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และการไฟฟ้านครหลวง ซึ่งเป็นผู้รับซื้อไฟฟ้าที่กลุ่มบริษัทผลิตได้ทั้งหมดตามสัญญาซื้อขายไฟฟ้าซึ่งได้กำหนดจำนวนหรือปริมาณและราคารับซื้อไว้อย่างแน่นอนในแต่ละช่วงเวลาตามนโยบายการสนับสนุนการผลิตและการใช้ไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนของสำนักงานนโยบายและพลังงาน กระทรวงพลังงาน ดังนั้น หากมีการยกเลิกสัญญาซื้อขายไฟฟ้าจากลูกค้ารายดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มกิจการอย่างมีนัยสำคัญ

3.1.4 ความเสี่ยงจากปริมาณพลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้น้อยกว่าที่ประมาณการไว้

ปริมาณพลังงานไฟฟ้าที่ผลิตของโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์อาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ โดยปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงที่จะสามารถผลิตไฟฟ้าได้น้อยกว่าปริมาณที่คาดการณ์ไว้ซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้และผลประกอบการของกลุ่มกิจการเช่นเดียวกับผู้ประกอบการโดยทั่วไปในอุตสาหกรรม

3.1.5 ความเสี่ยงจากความสามารถในการชำระหนี้

ตามข้อกำหนดของเงินกู้สินเชื่อ โครงการจากธนาคารพาณิชย์ กลุ่มกิจการมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขทางการเงินตามที่ได้ระบุไว้ในสัญญาเงินกู้ เช่น การดำรงสัดส่วนความสามารถในการชำระหนี้ และการรักษาสัดส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นต้น หากบริษัทไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขทางการเงินดังกล่าว กลุ่มกิจการอาจมีความเสี่ยงที่จะถูกเรียกชำระหนี้คืนทั้งจำนวนในทันที

3 การจัดการความเสี่ยงทางการเงิน (ต่อ)

3.2 การประมาณมูลค่ายุติธรรม

ตารางต่อไปนี้จะแสดงการวิเคราะห์เครื่องมือทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมจำแนกตามวิธีการประมาณมูลค่า ความแตกต่างของระดับข้อมูลสามารถแสดงได้ดังนี้

- ราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกัน (ข้อมูลระดับที่ 1)
- ข้อมูลอื่นนอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขายซึ่งรวมอยู่ในข้อมูลระดับที่ 1 ทั้งที่สามารถสังเกตได้โดยตรง (ได้แก่ ข้อมูลราคา) หรือโดยอ้อม (ได้แก่ ข้อมูลที่คำนวณจากราคา) สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น (ข้อมูลระดับที่ 2)
- ข้อมูลสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินซึ่งไม่ได้มาจากข้อมูลที่สามารถสังเกตได้จากตลาด (ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้) (ข้อมูลระดับที่ 3)

ตารางต่อไปนี้จะแสดงสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

	ข้อมูล ระดับที่ 1	ข้อมูล ระดับที่ 2	ข้อมูล ระดับที่ 3	รวม
	บาท	บาท	บาท	บาท
สินทรัพย์				
สินทรัพย์ทางการเงินที่รับรู้มูลค่ายุติธรรมผ่านงบกำไรขาดทุน				
หลักทรัพย์เพื่อค้า	520,966,451	-	-	520,966,451
สินทรัพย์รวม	520,966,451	-	-	520,966,451

ข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่ายุติธรรมของสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน และมูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืม เปิดเผยรวมอยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 13 และข้อ 18 ตามลำดับ

4 ประเมินการทางบัญชีที่สำคัญ ข้อสมมติฐานและการใช้ดุลยพินิจ

การประมาณการ ข้อสมมติฐานและการใช้ดุลยพินิจ ได้มีการประเมินทบทวนอย่างต่อเนื่อง และอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์ในอดีตและปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งรวมถึงการคาดการณ์ถึงเหตุการณ์ในอนาคตที่เชื่อว่ามีเหตุผลในสถานการณ์ขณะนั้น

กลุ่มกิจการมีการประมาณการทางบัญชี และใช้ข้อสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในอนาคต ผลของประมาณการทางบัญชีอาจไม่ตรงกับผลที่เกิดขึ้นจริง ประมาณการทางบัญชีที่สำคัญและข้อสมมติฐานที่มีความเสี่ยงอย่างเป็นสาระสำคัญที่อาจเป็นเหตุให้เกิดการปรับปรุงยอดคงเหลือของสินทรัพย์และหนี้สินในรอบระยะเวลาบัญชีหน้า มีดังนี้

(ก) อาคารและอุปกรณ์

ฝ่ายบริหารเป็นผู้ประมาณการอายุการใช้งาน และมูลค่าคงเหลือ สำหรับอาคารและอุปกรณ์ โดยฝ่ายบริหารจะทบทวนค่าเสื่อมราคาเมื่ออายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือมีความแตกต่างไปจากประมาณการ ในงวดก่อน หรือมีการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่เสื่อมสภาพหรือไม่ได้ใช้งานเนื่องจากการขายหรือเลิกใช้

4 ประเมินการทางบัญชีที่สำคัญ ข้อสมมติฐานและการใช้ดุลยพินิจ (ต่อ)

(ข) ประเมินการการค้าของสินทรัพย์

กลุ่มกิจการทดสอบการค้าของสินทรัพย์ ตามที่ได้กล่าวในหมายเหตุข้อ 2.11 มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด พิจารณาจากการคำนวณมูลค่าจากการใช้ การคำนวณดังกล่าวอาศัยการประมาณการ หากประมาณการต้นทุนของเงินทุนก่อนภาษีที่ใช้ในการคำนวณกระแสเงินสดคิดลดสูงกว่าร้อยละ 10 ของอัตราที่ผู้บริหารประมาณไว้ (เช่น ร้อยละ 10.67 แทนที่จะเป็นร้อยละ 9.70) กลุ่มกิจการไม่ต้องรับรู้ค่าเผื่อการค้าของสินทรัพย์เพิ่มเติม

(ค) ภาษีเงินได้

กลุ่มกิจการมีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้ในหลายประเทศ ในการประมาณหนี้สินภาษีเงินได้ต้องใช้ดุลยพินิจอย่างเป็นสาระสำคัญ เนื่องจากมีรายการค้าและการคำนวณจำนวนมากที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจของกลุ่มกิจการ กลุ่มกิจการรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้ที่คาดว่าจะเกิดโดยใช้เกณฑ์การประมาณภาษีส่วนเพิ่มที่จะถึงกำหนดชำระ ผลแตกต่างระหว่างภาษีเงินได้ที่ชำระจริงกับประมาณการจะกระทบต่อภาษีเงินได้ และสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีในงวดที่มีการประมาณการ

(ง) ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

สินทรัพย์ภาษีเงินได้และหนี้สินภาษีเงินได้จะรับรู้จากผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สิน กับมูลค่าคงเหลือตามบัญชี ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ผู้บริหารต้องใช้ดุลยพินิจอย่างมากในการพิจารณาว่ากลุ่มบริษัทจะมีความเป็นไปได้สูงที่จะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพื่อใช้กลับรายการสินทรัพย์ภาษีเงินได้ กลุ่มกิจการใช้ข้อสมมติฐานในการประมาณการกำไรทางภาษีในอนาคต และช่วงเวลาที่จะใช้ผลแตกต่างชั่วคราวนั้น การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติฐานดังกล่าวในแต่ละงวดอาจทำให้มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่อสถานะการเงินและผลการดำเนินงาน

(จ) ภาวะผูกพันบำเหน็จบำนาญ

มูลค่าปัจจุบันของภาวะผูกพันบำเหน็จบำนาญขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยที่ใช้ในการคำนวณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยมีข้อสมมติฐานหลายตัว รวมถึงข้อสมมติฐานเกี่ยวกับอัตราคิดลด การเปลี่ยนแปลงของข้อสมมติฐานเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อมูลค่าของภาวะผูกพันบำเหน็จบำนาญ

ข้อสมมติฐานหลักสำหรับภาวะผูกพันบำเหน็จบำนาญอ้างอิงกับสถานการณ์ปัจจุบันในตลาด ข้อมูลเพิ่มเติมเปิดเผยในหมายเหตุ 19

5 การจัดการความเสี่ยงในส่วนของทุน

วัตถุประสงค์ของกลุ่มกิจการในการบริหารทุนของบริษัทนั้นเพื่อดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของกลุ่มกิจการเพื่อสร้างผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นและเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนได้เสียอื่น และเพื่อดำรงไว้ซึ่งโครงสร้างของทุนที่เหมาะสมเพื่อลดต้นทุนของเงินทุน

ในการดำรงไว้หรือปรับโครงสร้างของทุน กลุ่มกิจการอาจปรับนโยบายการจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้น การคืนทุนให้แก่ผู้ถือหุ้น การออกหุ้นใหม่ หรือการขายทรัพย์สินเพื่อลดภาระหนี้สิน นอกจากนี้ กลุ่มกิจการจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขทางการเงินบางประการที่ระบุไว้ในสัญญาเงินกู้ (ในหมายเหตุข้อ 18)

6 ข้อมูลจำแนกตามส่วนงาน

กลุ่มกิจการดำเนินธุรกิจในการผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ โดยดำเนินธุรกิจในประเทศไทย และเริ่มดำเนินธุรกิจในประเทศญี่ปุ่นในระหว่างปี พ.ศ. 2558 กลุ่มกิจการเปิดเผยส่วนงานที่รายงานโดยจำแนกส่วนงานตามภูมิศาสตร์ ได้แก่ ส่วนงานในประเทศไทย และในต่างประเทศ ส่วนงานดำเนินงานได้ถูกรายงานในลักษณะเดียวกับรายงานภายในที่นำเสนอให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงาน ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานหมายถึงบุคคลที่มีหน้าที่ในการจัดสรรทรัพยากรและประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานดำเนินงาน ซึ่งพิจารณาว่าเป็น ประธานกรรมการบริหารและคณะกรรมการบริหาร

บริษัท ไทยโซลาร์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

6 ข้อมูลตามส่วนงาน (ต่อ)

ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานภูมิศาสตร์

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม (ล้านบาท)									
	ในประเทศไทย		ต่างประเทศ		รวม		ตัดรายการระหว่างกัน		รวม	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
รายได้จากการดำเนินงาน	403.31	163.14	48.67	3.61	451.98	166.75	(14.78)	(5.76)	437.20	160.99
รายได้เงินปันผล	441.95	416.85	-	-	441.95	416.85	(441.95)	(416.85)	-	-
ต้นทุนการดำเนินงาน	(125.21)	(123.57)	(31.86)	(1.73)	(157.07)	(125.30)	7.56	5.75	(149.51)	(119.55)
กำไรจากการดำเนินงาน	720.05	456.42	16.81	1.88	736.86	458.30	(449.17)	(416.86)	287.69	41.44
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(91.52)	(81.13)	(18.80)	(2.83)	(110.32)	(83.96)	-	-	(110.32)	(83.96)
กำไร(ขาดทุน)ก่อนหักต้นทุนทางการเงิน ภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย	628.53	375.29	(1.99)	(0.95)	626.54	374.34	(449.17)	(416.86)	177.37	(42.52)
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(3.63)	(4.00)	-	-	(3.63)	(4.00)	-	-	(3.63)	(4.00)
ต้นทุนทางการเงิน	(49.32)	(26.82)	(10.75)	(1.03)	(60.07)	(27.85)	0.14	-	(59.93)	(27.85)
กำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยน	(42.60)	8.06	-	-	(42.60)	8.06	-	-	(42.60)	8.06
ส่วนแบ่งกำไรจากกิจการที่ควบคุมร่วมกัน	575.92	596.58	-	-	575.92	596.58	-	-	575.92	596.58
ผลการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้	1,108.90	949.11	(12.74)	(1.98)	1,096.16	947.13	(449.03)	(416.86)	647.13	530.27
รายได้(ค่าใช้จ่าย)ภาษีเงินได้	(30.12)	(3.67)	0.15	-	(29.97)	(3.67)	-	-	(29.97)	(3.67)
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	1,078.78	945.44	(12.59)	(1.98)	1,066.19	943.46	(449.03)	(416.86)	617.16	526.60
รวมสินทรัพย์									8,374.87	4,844.39
รวมหนี้สิน									3,789.45	804.07

7 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
เงินสดในมือ	100,027	75,052	50,000	50,000
เงินฝากธนาคาร	976,937,351	337,350,486	496,957,854	241,140,936
	977,037,378	337,425,538	497,007,854	241,190,936

ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารมีอัตราดอกเบี้ยประมาณร้อยละ 0.4 ต่อปี (พ.ศ. 2558 : ร้อยละ 0.4 ต่อปี)

8 เงินฝากธนาคารที่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

เงินฝากธนาคารที่มีภาระผูกพันระยะสั้น ได้แก่ เงินฝากออมทรัพย์ที่บริษัทย่อยได้จำหน่าย และ โอนสิทธิเรียกร้องไว้กับผู้ถือหุ้นเพื่อค้ำประกันวงเงินสินเชื่อตามเงื่อนไขการใช้จ่าย และ ขั้นตอนการเบิกถอนสำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะตามเงื่อนไขสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาว

เงินฝากธนาคารที่มีภาระผูกพันระยะยาว ได้แก่ เงินฝากออมทรัพย์ที่บริษัทนำไปค้ำประกันการใช้ไฟฟ้า

9 เงินลงทุนชั่วคราว

ความเคลื่อนไหวของเงินลงทุนชั่วคราว มีดังนี้

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ		
	หลักทรัพย์ที่ถือไว้จน		รวม
	หลักทรัพย์เพื่อค้า	ครบกำหนดภายใน 1 ปี	
บาท	บาท	บาท	บาท
ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2558	135,198,094	1,096,800,000	1,231,998,094
ซื้อเพิ่ม	849,005,000	547,899,836	1,396,904,836
จำหน่าย	(916,955,662)	(1,145,540,028)	(2,062,495,690)
การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรม	399,969	-	399,969
ณ วันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2558	67,647,401	499,159,808	566,807,209
ซื้อเพิ่ม	756,000,000	1,250,607,505	2,006,607,505
จำหน่าย	(303,247,432)	(505,767,313)	(809,014,745)
การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรม	566,482	-	566,482
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	520,966,451	1,244,000,000	1,764,966,451

9 เงินลงทุนชั่วคราว (ต่อ)

มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ		
	หลักทรัพย์ที่ถือไว้จนครบกำหนดภายใน 1 ปี		รวม
	หลักทรัพย์เพื่อค้า	บาท	
ราคาทุนของเงินลงทุนในหลักทรัพย์	520,000,000	1,244,000,000	1,764,000,000
การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรม	966,451	-	966,451
	520,966,451	1,244,000,000	1,764,966,451

มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนอ้างอิงจากราคาเสนอซื้อในตลาดที่มีสภาพคล่อง ณ วันที่ในงบการเงิน มูลค่ายุติธรรมนี้ถูกจัดอยู่ในระดับที่ 1 ของลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

10 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 และ พ.ศ. 2558 ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ลูกหนี้การค้า	16,060,019	14,219,119	295	5,900
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	16,060,019	14,219,119	295	5,900
ลูกหนี้และเงินทดรองจ่ายแก่				
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 29 ข)	225,261,791	5,001,004	226,163,955	55,363,499
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	7,490,441	8,620,200	2,530,416	3,502,046
เงินปันผลค้างรับ (หมายเหตุ 29 ข)	78,750,014	-	83,200,013	-
ลูกหนี้อื่น	3,667,963	3,214,927	43,141,332	2,791,192
เงินทดรองจ่าย	18,764,047	16,504,063	18,065,200	16,277,532
รวมลูกหนี้อื่น	333,934,256	33,340,194	373,100,916	77,934,269
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-
ลูกหนี้อื่น-สุทธิ	333,934,256	33,340,194	373,100,916	77,934,269
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	349,994,275	47,559,313	373,101,211	77,940,169

ลูกหนี้การค้าข้างต้นเป็นลูกหนี้ที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ

บริษัท ไทยโซลาร์ เอ็นเนอร์จี จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

11 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ภาษีเงินได้นิติบุคคลถูกหัก ณ ที่จ่าย	3,768,061	3,273,217	3,346,781	2,866,675
ภาษีซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	313,384	1,136,301	184,288	135,738
อื่น ๆ	4,942,956	818,070	225,500	185,638
	9,024,401	5,227,588	3,756,569	3,188,051

12 เงินลงทุนในบริษัทย่อย และเงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน

12.1 เงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน

การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	บาท	บาท
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559		
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	1,476,668,878	350,000,130
ส่วนแบ่งกำไร	575,922,977	-
เงินปันผลรับ	(437,500,040)	-
ราคาตามบัญชีสิ้นปี - สุทธิ	1,615,091,815	350,000,130

ลักษณะของเงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน พ.ศ. 2559 และ พ.ศ. 2558 มีดังนี้

	ประเภทของ ธุรกิจ	ประเทศ ที่จดทะเบียน	สัดส่วนของ	ลักษณะ ความสัมพันธ์	วิธีการวัดมูลค่า
			ส่วนได้ส่วนเสีย (ร้อยละ)		
กิจการที่ควบคุมร่วมกันที่					
บริษัทถือหุ้นโดยตรง					
บริษัท ไทย โซลาร์ รีนิวเอเบิล จำกัด	การลงทุน	ไทย	60	หมายเหตุ 1	วิธีส่วนได้เสีย
กิจการที่ควบคุมร่วมกันที่ถือหุ้นโดย					
บริษัท ไทย โซลาร์ รีนิวเอเบิล จำกัด					
บริษัท สยาม โซลาร์เอ็นเนอร์จี 1 จำกัด*	ผลิตและ จำหน่าย กระแสไฟฟ้า	ไทย	60	หมายเหตุ 1	วิธีส่วนได้เสีย

* บริษัท ไทย โซลาร์ รีนิวเอเบิล จำกัด เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่นอกเหนือจากที่บริษัทถือหุ้นทางตรงจำนวน 1 หุ้น

บริษัท ไทย โซลาร์ รีนิวเอเบิล จำกัด ประกอบธุรกิจการลงทุนและบริษัท สยามโซลาร์ เอ็นเนอร์จี 1 จำกัด ประกอบธุรกิจผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ บริษัททั้งสองแห่งเป็นบริษัทจำกัดและหุ้นของบริษัทไม่มีการเสนอซื้อขายในตลาด โดยมีบริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์จี จำกัด (มหาชน) และบริษัทถือหุ้นร่วมกันในกิจการที่ควบคุมร่วมกันดังกล่าว

12 เงินลงทุนในบริษัทย่อย และเงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน (ต่อ)

12.1 เงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน (ต่อ)

ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปสำหรับกิจการที่ควบคุมร่วมกัน

เนื่องจากบริษัท สยาม โซลาร์ เอ็นเนอร์จี 1 จำกัด เป็นบริษัทย่อยของบริษัท ไทย โซลาร์ รีนิวเอเบิล จำกัด งบการเงินจึงถูกรวมในงบการเงินรวมของบริษัท ไทย โซลาร์ รีนิวเอเบิล จำกัด

งบการเงินรวมของบริษัท ไทย โซลาร์ รีนิวเอเบิล จำกัดและบริษัท สยาม โซลาร์ เอ็นเนอร์จี 1 จำกัด สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

งบแสดงฐานะการเงินรวมโดยสรุป

	งบการเงินรวม	
	บริษัท ไทย โซลาร์ รีนิวเอเบิล จำกัด	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท
ส่วนที่หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	1,314,018	1,674,932
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น (ไม่รวมเงินสด)	554,429,658	435,559,302
สินทรัพย์หมุนเวียนรวม	555,743,676	437,234,234
หนี้สินทางการเงินหมุนเวียน (ไม่รวมเจ้าหนี้การค้า)	(537,750,000)	(537,750,000)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น (รวมเจ้าหนี้การค้า)	(234,129,727)	(76,129,043)
หนี้สินหมุนเวียนรวม	(771,879,727)	(613,879,043)
ส่วนที่ไม่หมุนเวียน		
สินทรัพย์	5,706,471,224	5,974,146,685
หนี้สินทางการเงิน	(2,934,790,574)	(3,472,540,575)
สินทรัพย์สุทธิ	2,555,544,599	2,324,961,301

12 เงินลงทุนในบริษัทย่อย และเงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน (ต่อ)

12.1 เงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน (ต่อ)

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมโดยสรุป

	งบการเงินรวม	
	บริษัท ไทย โซลาร์ รีนิวเอเบิล จำกัด	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท
รายได้จากการขาย	479,801,801	539,317,679
รายได้เงินอุดหนุนส่วนเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้า	998,436,491	1,030,383,802
ต้นทุนขาย	(327,599,335)	(329,084,638)
กำไรขั้นต้น	1,150,638,957	1,240,616,843
รายได้อื่น	37,997,587	13,628,005
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(45,322,457)	(44,066,466)
ต้นทุนทางการเงิน	(177,710,811)	(213,295,183)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	965,603,276	996,883,199
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(5,731,647)	(2,585,310)
กำไรหลังภาษีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	959,871,629	994,297,889

ข้อมูลข้างต้นเป็นจำนวนที่รวมอยู่ในงบการเงินของกิจการที่ควบคุมร่วมกัน (ซึ่งไม่ใช่เพียงแค่ส่วนแบ่งของกลุ่มบริษัทในการร่วมก้าดังกล่าว) ตามวิธีส่วนได้เสีย (หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.3) กลุ่มกิจการรับรู้ผลประกอบการของกิจการที่ควบคุมร่วมกันดังกล่าวไว้ในรายการส่วนแบ่งกำไรจากกิจการที่ควบคุมร่วมกันในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จตามสัดส่วนที่กลุ่มกิจการมีส่วนได้เสีย

12 เงินลงทุนในบริษัทย่อย และเงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน (ต่อ)

12.1 เงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน (ต่อ)

การกระทหายอดรายการข้อมูลทางการเงินโดยสรุป

การกระทหายอดรายการระหว่างข้อมูลทางการเงิน โดยสรุปกับมูลค่าตามบัญชีของส่วนได้เสียของกิจการในการร่วมค้า

	บริษัท ไทย โซลาร์ รีนิวเอเบิล จำกัด	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท
งบการเงินโดยสรุป		
สินทรัพย์สุทธิ ณ วันที่ 1 มกราคม	2,324,961,301	2,025,514,617
กำไรสำหรับปี	959,871,629	994,297,889
เงินปันผล	(729,288,331)	(694,865,205)
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	-	14,000
สินทรัพย์สุทธิ ณ วันสิ้นปี	2,555,544,599	2,324,961,301
รายการกระทหายอด :		
ผลต่างจากการจัดโครงสร้างการดำเนินงาน		
ภายใต้การควบคุมเดียวกัน	136,275,093	136,167,496
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	-	(14,000)
สินทรัพย์สุทธิหลังกระทหายอด ณ วันสิ้นปี	2,691,819,692	2,461,114,797
ส่วนได้เสียในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน (ร้อยละ 60)	1,615,091,815	1,476,668,878
มูลค่าตามบัญชี	1,615,091,815	1,476,668,878

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 บริษัท ไทย โซลาร์ รีนิวเอเบิล จำกัด ได้นำใบหุ้นของเงินลงทุนในบริษัท สยาม โซลาร์ เอ็นเนอร์ยี 1 จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ที่มีราคาตามบัญชี 1,080 ล้านบาท (พ.ศ. 2558 : 1,080 ล้านบาท) ไปค้ำประกันวงเงินสินเชื่อที่บริษัทย่อยได้รับจากธนาคารพาณิชย์ และบริษัท สยาม โซลาร์ เอ็นเนอร์ยี 1 จำกัด ได้นำที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและเครื่องจักรที่มีมูลค่าตามบัญชีจำนวน 5,436 ล้านบาท (พ.ศ. 2558 : 5,673 ล้านบาท) และเงินฝากธนาคารจำนวน 461 ล้านบาท (พ.ศ. 2558 : 336 ล้านบาท) ไปค้ำประกันวงเงินสินเชื่อที่ได้รับจากธนาคารพาณิชย์

บริษัท ได้นำใบหุ้นของเงินลงทุน ในกิจการที่ควบคุมร่วมกันทั้งจำนวนไปจดจำนำไว้กับผู้ให้กู้เพื่อเป็นหลักประกันวงเงินสินเชื่อที่กิจการที่ควบคุมร่วมกันได้รับจากธนาคารพาณิชย์

บริษัท ไทยโซลาร์ เอ็นเนอร์จี จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

12 เงินลงทุนในบริษัทย่อย และเงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน (ต่อ)

12.2 บริษัทย่อยหลัก

บริษัทมีบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ดังต่อไปนี้

ประเภทของธุรกิจ	ประเทศที่จดทะเบียน	สัดส่วนของหุ้นสามัญที่ถือโดยบริษัทใหญ่		สัดส่วนของหุ้นสามัญที่ถือโดยส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		
		พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	
		ร้อยละ	ร้อยละ	บาท	บาท	
บริษัทย่อยที่บริษัทถือหุ้นโดยตรง						
บริษัท ทีเอสอี รุฟทอป จำกัด	การลงทุน	ไทย	100	100	-	-
บริษัท โซลาร์ วิซิเบิล จำกัด (เดิมชื่อ “บริษัท ทีเอสอี โอเพอเรชั่นส์ จำกัด”)	การให้บริการ	ไทย	100	100	-	-
TSE Group International Pte. Ltd.	บำรุงรักษาโรงไฟฟ้า					
Solar Assets Pte. Ltd.	การลงทุน	สิงคโปร์	100	100	-	-
บริษัท เดอะ โซลาร์ เอิร์ธ จำกัด (เดิมชื่อ “บริษัท เซนทรัล รุฟทอป จำกัด”)	การผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	ไทย	100	100	-	-
บริษัท คลีน รีนิวเอเบิล จำกัด (เดิมชื่อ “บริษัท คลีน โซลาร์ จำกัด”)	การผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	ไทย	100	100	-	-
บริษัท บางสวรรค์ กรีน จำกัด	การผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	ไทย	49	-	51	-
บริษัท ออสการ์ เซฟ เดอะ เวลด์ จำกัด	การผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	ไทย	70	-	30	-
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดย						
บริษัท ทีเอสอี รุฟทอป จำกัด						
บริษัท กรีน รุฟทอป จำกัด	การผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	ไทย	100	100	-	-
บริษัท นอร์ธา รุฟทอป จำกัด	การผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	ไทย	100	100	-	-
บริษัท ดั๊กกี้ โซลาร์ จำกัด	การผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	ไทย	100	100	-	-
บริษัท แซมป์ เอ็นเนอร์จี จำกัด	การผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	ไทย	100	100	-	-
บริษัท รุฟ เอ็นเนอร์จี จำกัด	การผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	ไทย	100	100	-	-
บริษัท เวลด์ โซลาร์ จำกัด	การผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	ไทย	100	-	-	-
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดย						
บริษัท โซลาร์ วิซิเบิล จำกัด						
บริษัท ไทย คอมมูนิตี้ เอ็นเนอร์จี จำกัด (เดิมชื่อ “บริษัท วินวิน อินเวสต์मेंท์ จำกัด”)	การผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	ไทย	100	100	-	-
บริษัท ชัน ฟิวเจอร์ จำกัด (เดิมชื่อ “บริษัท โทม รุฟทอป จำกัด”)	การผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	ไทย	100	100	-	-
บริษัท โซลาร์ คอมมูนิตี้ จำกัด	การผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	ไทย	100	100	-	-
บริษัท เวลด์ โซลาร์ จำกัด	การผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	ไทย	-	100	-	-
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดย TSE Group						
International Pte. Ltd.						
Eco Solar Aizu GK	การผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	ญี่ปุ่น	97	97	3	3
Ishikawa Hanamizuki 1 GK	การผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	ญี่ปุ่น	97	-	3	-
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดย						
Solar Assets Pte. Ltd.						
Ibaraki Ushiku 1 GK	ให้เช่าที่ดิน	ญี่ปุ่น	100	100	-	-

12 เงินลงทุนในบริษัทย่อย และเงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน (ต่อ)

12.2 บริษัทย่อยหลัก (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนในบริษัทย่อยในระหว่างปี มีดังนี้

	งบการเงิน เฉพาะกิจการ บาท
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	596,013,731
เงินลงทุนเพิ่มขึ้นระหว่างปี	794,210,150
ราคาตามบัญชีสิ้นปี - สุทธิ	1,390,223,881

การลงทุนเพิ่มภายใต้ บริษัท ไทยโซลาร์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)

เงินลงทุนใน TSE Group International Pte. Ltd.

บริษัทได้จ่ายเงินค่าหุ้นของบริษัท TSE Group International Pte. Ltd. ที่เรียกชำระเพิ่มระหว่างไตรมาสที่ 1 ของ พ.ศ. 2559 จำนวน 266.87 ล้านบาท

เงินลงทุนใน Solar Assets Pte. Ltd.

บริษัทได้จ่ายเงินค่าหุ้นของบริษัท Solar Assets Pte. Ltd. ที่เรียกชำระเพิ่มระหว่างไตรมาสที่ 1 ของ พ.ศ. 2559 จำนวน 62.70 ล้านบาท

เงินลงทุนใน บริษัท บางสวรรค์ กรีน จำกัด

เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 บริษัทได้จัดตั้งบริษัท บางสวรรค์ กรีน จำกัด เพื่อรองรับการดำเนินธุรกิจผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากพลังงานชีวมวล เงินลงทุนรวม 1 ล้านบาท บริษัทมีสัดส่วนของสิทธิในการออกเสียงในบริษัทดังกล่าว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 100 และจัดประเภทเงินลงทุนในบริษัท บางสวรรค์ กรีน จำกัด เป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อย

ต่อมาเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 บริษัท บางสวรรค์ กรีน จำกัด ได้เพิ่มทุนจาก 1 ล้านบาทเป็น 165 ล้านบาท และบริษัทได้ชำระเงินเพิ่มทุนเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 165 ล้านบาท ในระหว่างปี

12 เงินลงทุนในบริษัทย่อย และเงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน (ต่อ)

12.2 บริษัทย่อยหลัก (ต่อ)

เงินลงทุนใน บริษัท ออสการ์ เซฟ เดอะ เวิลด์ จำกัด

เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2559 บริษัท ได้ซื้อหุ้นสามัญในสัดส่วนร้อยละ 70 ของ บริษัท ออสการ์ เซฟ เดอะ เวิลด์ จำกัด จาก บริษัท ไทยนครพาราวิวด์ จำกัด เป็นจำนวนเงิน 299.64 ล้านบาท บริษัทได้ชำระค่าหุ้นในระหว่างปีจำนวน 120 ล้านบาท เหลือเป็นค่าหุ้นค้างชำระจำนวน 179.64 ล้านบาท (หมายเหตุ 17) อย่างไรก็ตามหุ้นดังกล่าวถูกโอนให้แก่บริษัทเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2559

รายละเอียดของการลงทุนมีดังนี้

สิ่งตอบแทนที่จ่าย ณ วันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2559

	บาท
เงินสด	120,000,000
ค่าหุ้นค้างชำระ	179,635,000
สิ่งตอบแทนทั้งหมด	299,635,000

มูลค่าที่รับรู้ ณ วันที่ซื้อสำหรับสินทรัพย์ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมา

	บาท
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4,192,533
เงินฝากธนาคารที่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้ระยะสั้น	1,870,168
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บุคคลอื่น	20,000,000
ภาษีมูลค่าเพิ่มรอขอคืน	885,340
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	9,038,336
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	27,028,211
ต้นทุนของสัญญาซื้อขายไฟ	226,760,000
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	14,716,068
เจ้าหนี้ค่าก่อสร้างและเจ้าหนี้อื่น	(226,906,698)
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	(173,500)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(34,131)
มูลค่ายุติธรรมสุทธิ	77,376,327
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(23,212,898)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน : สิทธิในสัญญาซื้อขายไฟ	245,471,571
รวมสินทรัพย์ที่สามารถระบุได้	299,635,000

12 เงินลงทุนในบริษัทย่อย และเงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน (ต่อ)

12.2 บริษัทย่อยหลัก (ต่อ)

การลงทุนเพิ่มภายใต้ บริษัท TSE Group International Pte. Ltd.

เงินลงทุนใน Ishikawa Hanamizuki 1 GK

ในระหว่างปี พ.ศ. 2559 กลุ่มบริษัทได้ลงทุนใน Ishikawa Hanamizuki 1 GK จำนวน 1,510 ล้านบาท เพื่อดำเนินธุรกิจผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ในประเทศญี่ปุ่น โดยการลงทุนดังกล่าวเป็นไปตามสัญญา Godo Kaisha (GK Agreement) ซึ่งสัญญาดังกล่าวกำหนดให้มีการแบ่งผลกำไรขาดทุนจากการดำเนินงานระหว่างผู้ลงทุนและผู้บริหารงานในอัตราส่วนร้อยละ 97 และร้อยละ 3 ตามลำดับ

การลงทุนเพิ่มภายใต้ บริษัท ทีเอสอี รูฟทอป จำกัด

เงินลงทุนในบริษัท เวลด์ โซลาร์ จำกัด

เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2559 บริษัท ทีเอสอี รูฟทอป จำกัด ได้ซื้อหุ้นทั้งหมดในบริษัท เวลด์ โซลาร์ จำกัด จากบริษัท โซลาร์ วิซิเบิล เป็นจำนวนเงิน 0.25 ล้านบาท

ยอดรวมของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 มีจำนวน 22.84 ล้านบาท โดยจำนวน 22.79 บาท เป็นของบริษัท ออสการ์ เซฟ เดอะ เวลด์ จำกัด ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของ Eco Solar Aizu GK และ Ishikawa Hanamizuki 1 GK ไม่มีสาระสำคัญ

12 เงินลงทุนในบริษัทย่อย และเงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน (ต่อ)

12.2 บริษัทย่อยหลัก (ต่อ)

ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัทย่อยที่มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ

รายละเอียดด้านล่างแสดงข้อมูลทางการเงิน โดยสรุปของบริษัทย่อยที่มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญต่อกลุ่มกิจการ ได้แก่ บริษัท ออสการ์ เซฟ เดอะ เวิลด์ จำกัด

งบแสดงฐานะการเงินโดยสรุป

บริษัท ออสการ์ เซฟ เดอะ เวิลด์ จำกัด

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	ณ วันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2559
	บาท	บาท
ส่วนที่หมุนเวียน		
สินทรัพย์	29,933,072	35,986,377
หนี้สิน	(281,193,889)	(227,114,329)
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนสุทธิ	(251,260,817)	(191,127,952)
ส่วนที่ไม่หมุนเวียน		
สินทรัพย์	327,242,398	268,504,279
หนี้สิน	-	-
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนสุทธิ	327,242,398	268,504,279
สินทรัพย์สุทธิ	75,981,581	77,376,327

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จโดยสรุป

บริษัท ออสการ์ เซฟ เดอะ เวิลด์ จำกัด

สำหรับงวดระหว่างวันที่ 26 สิงหาคม

ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

	บาท
รายได้	644,278
ขาดทุนก่อนภาษี	(1,394,745)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	-
ขาดทุนหลังภาษีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	(1,394,745)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-
ขาดทุนเบ็ดเสร็จ	(1,394,745)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(418,423)
เงินปันผลจ่ายให้กับส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	-

12 เงินลงทุนในบริษัทย่อย และเงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน (ต่อ)

12.2 บริษัทย่อยหลัก (ต่อ)

ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัทย่อยที่มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ (ต่อ)

งบกระแสเงินสดโดยสรุป

	บริษัท ออสการ์ เซฟ เดอะ เวิลด์ จำกัด สำหรับงวดระหว่างวันที่ 26 สิงหาคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคมพ.ศ. 2559 บาท
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	
เงินสดได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	13,091,011
จ่ายดอกเบี้ย	(79,079)
จ่ายภาษีเงินได้	(78,138)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	12,933,794
เงินสดสุทธิใช้ในกิจกรรมลงทุน	(58,095,911)
เงินสดสุทธิใช้ในกิจกรรมจัดหาเงิน	44,000,000
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลงสุทธิ	(1,162,117)
เงินสด รายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	4,192,533
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายปี	3,030,416

ข้อมูลข้างต้นแสดงด้วยจำนวนก่อนการตัดรายการระหว่างกัน

13 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

	งบการเงินรวมและ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท
ณ วันที่ 1 มกราคม		
ราคาทุน	108,614,923	88,399,605
ค่าเผื่อการด้อยค่า	(20,215,318)	-
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	<u>88,399,605</u>	<u>88,399,605</u>
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	88,399,605	88,399,605
การโอนเข้า	-	20,215,318
โอนปรับปรุงการด้อยค่า	-	(20,215,318)
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	<u>88,399,605</u>	<u>88,399,605</u>
ณ วันที่ 31 ธันวาคม		
ราคาทุน	108,614,923	108,614,923
ค่าเผื่อการด้อยค่า	(20,215,318)	(20,215,318)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	<u>88,399,605</u>	<u>88,399,605</u>
มูลค่ายุติธรรม	<u>112,493,525</u>	<u>112,493,525</u>

มูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนอ้างอิงจากวิธีการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน โดยใช้วิธีเปรียบเทียบราคาตลาดและมูลค่ายุติธรรมอยู่ในระดับ 2 ของลำดับมูลค่ายุติธรรม

จำนวนเงินที่เกี่ยวข้องของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน ได้แก่

	งบการเงินรวมและ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท
รายได้ค่าเช่า	418,500	291,230
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโดยตรงที่เกิดจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนซึ่งก่อให้เกิดรายได้ค่าเช่าสำหรับปี	6,612	6,612
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโดยตรงที่เกิดจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนซึ่งไม่ได้ก่อให้เกิดรายได้ค่าเช่าสำหรับปี	8,076	8,419

บริษัท ไทยโซลาร์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

14 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

	งบการเงินรวม								
	ส่วนปรับปรุง			อาคาร	เครื่องมือและ	เครื่องตกแต่ง และ	งานระหว่าง		รวม
	ที่ดิน	ที่ดิน	โรงไฟฟ้า	สำนักงาน	อุปกรณ์	เครื่องใช้สำนักงาน	ยานพาหนะ	ก่อสร้าง	
บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	
ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2558									
ราคาทุน	37,552,064	23,356,377	1,111,388,546	11,206,916	2,118,085	5,702,627	21,236,363	349,895,248	1,562,456,226
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(303,236)	(86,499,285)	(1,069,090)	(952,903)	(2,965,171)	(2,931,272)	-	(94,720,957)
หัก ค่าเพื่อการค้าย่อย	-	(20,215,318)	(250,000,000)	-	-	-	-	-	(270,215,318)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	37,552,064	2,837,823	774,889,261	10,137,826	1,165,182	2,737,456	18,305,091	349,895,248	1,197,519,951
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558									
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	37,552,064	2,837,823	774,889,261	10,137,826	1,165,182	2,737,456	18,305,091	349,895,248	1,197,519,951
ซื้อสินทรัพย์	114,652,627	-	932,107	-	743,431	2,032,200	-	701,527,566	819,887,931
จำหน่าย/ตัดจำหน่ายสินทรัพย์ - สุทธิ	-	-	(1,075,780)	-	(1,866)	(626)	-	-	(1,078,272)
โอนมาจาก(ไป)บัญชีอื่น	-	(20,215,318)	512,357,354	-	-	-	-	(512,357,354)	(20,215,318)
ต้นทุนกู้ยืมที่ถือเป็นต้นทุน	-	-	355,528	-	-	-	-	2,688,215	3,043,743
ค่าเสื่อมราคา	-	(60,345)	(38,017,089)	(224,691)	(365,523)	(944,552)	(2,286,750)	-	(41,898,950)
ค่าเพื่อการค้าย่อย-โอนมาจาก(ไป)บัญชีอื่น	-	19,333,304	4,681,047	(3,159,461)	(294,212)	(140,356)	(205,004)	-	20,215,318
ราคาตามบัญชีสิ้นปี - สุทธิ	152,204,691	1,895,464	1,254,122,428	6,753,674	1,247,012	3,684,122	15,813,337	541,753,675	1,977,474,403

บริษัท ไทยโซลาร์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

14 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

	งบการเงินรวม								
	ส่วนปรับปรุง			อาคาร	เครื่องมือและ	เครื่องตกแต่ง และ	งานระหว่าง		รวม
	ที่ดิน	ที่ดิน	โรงไฟฟ้า	สำนักงาน	อุปกรณ์	เครื่องใช้สำนักงาน	ยานพาหนะ	ก่อสร้าง	
บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558									
ราคาทุน	152,204,691	3,141,059	1,623,957,755	11,206,916	2,849,566	7,601,037	21,236,363	541,753,675	2,363,951,062
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(363,581)	(124,516,374)	(1,293,781)	(1,308,342)	(3,776,559)	(5,218,022)	-	(136,476,659)
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	-	(882,014)	(245,318,953)	(3,159,461)	(294,212)	(140,356)	(205,004)	-	(250,000,000)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	152,204,691	1,895,464	1,254,122,428	6,753,674	1,247,012	3,684,122	15,813,337	541,753,675	1,977,474,403
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559									
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	152,204,691	1,895,464	1,254,122,428	6,753,674	1,247,012	3,684,122	15,813,337	541,753,675	1,977,474,403
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยน	3,194,240	-	(25,610,322)	-	-	-	-	3,828,546	(18,587,536)
การได้มาซึ่งบริษัทย่อย	25,367,200	-	-	-	-	1,661,011	-	-	27,028,211
ซื้อสินทรัพย์	69,445,809	-	183,200	-	9,809,013	725,008	-	856,856,600	937,019,630
จำหน่าย/ตัดจำหน่ายสินทรัพย์ - สุทธิ	-	-	(787,000)	-	-	-	-	-	(787,000)
โอนมาจาก(ไป)บัญชีอื่น	-	-	529,552,883	-	-	-	-	(545,056,340)	(15,503,457)
ต้นทุนกู้ยืมที่ถือเป็นต้นทุน	-	-	3,856,723	-	-	-	-	8,372,107	12,228,830
ค่าเสื่อมราคา	-	(60,511)	(64,081,719)	(225,307)	(549,253)	(1,171,387)	(2,292,885)	-	(68,381,062)
ราคาตามบัญชีสิ้นปี - สุทธิ	250,211,940	1,834,953	1,697,236,193	6,528,367	10,506,772	4,898,754	13,520,452	865,754,588	2,850,492,019

บริษัท ไทยโซลาร์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

14 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

	งบการเงินรวม								
	ส่วนปรับปรุง		อาคาร และสำนักงาน	เครื่องมือและ อุปกรณ์	เครื่องตกแต่งและ เครื่องใช้สำนักงาน	ยานพาหนะ	งานระหว่าง		รวม
	ที่ดิน	ที่ดิน					โรงไฟฟ้า	ก่อสร้าง	
บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559									
ราคาทุน	250,211,940	3,141,059	2,131,153,239	11,206,916	12,658,579	9,987,056	21,236,363	865,754,588	3,305,349,740
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(424,092)	(188,598,093)	(1,519,088)	(1,857,595)	(4,947,946)	(7,510,907)	-	(204,857,721)
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	-	(882,014)	(245,318,953)	(3,159,461)	(294,212)	(140,356)	(205,004)	-	(250,000,000)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	250,211,940	1,834,953	1,697,236,193	6,528,367	10,506,772	4,898,754	13,520,452	865,754,588	2,850,492,019

บริษัท ไทยโซลาร์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

14 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ								
	ส่วนปรับปรุง			อาคาร	เครื่องมือและ	เครื่องตกแต่ง และ	งานระหว่าง		รวม
	ที่ดิน	ที่ดิน	โรงไฟฟ้า	สำนักงาน	อุปกรณ์	เครื่องใช้สำนักงาน	ยานพาหนะ	ก่อสร้าง	
บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	
ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2558									
ราคาทุน	37,552,064	23,356,378	871,937,952	11,206,915	2,065,585	5,513,826	21,236,363	-	972,869,083
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(303,237)	(84,695,840)	(1,069,089)	(949,998)	(2,957,741)	(2,931,273)	-	(92,907,178)
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	-	(20,215,318)	(250,000,000)	-	-	-	-	-	(270,215,318)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	37,552,064	2,837,823	537,242,112	10,137,826	1,115,587	2,556,085	18,305,090	-	609,746,587
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558									
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	37,552,064	2,837,823	537,242,112	10,137,826	1,115,587	2,556,085	18,305,090	-	609,746,587
ซื้อสินทรัพย์	-	-	70,000	-	616,279	1,687,482	-	10,898,623	13,272,384
จำหน่าย/ตัดจำหน่ายสินทรัพย์ - สุทธิ	-	-	-	-	(1,866)	(626)	-	-	(2,492)
โอน ไปบัญชีอื่น	-	(20,215,318)	-	-	-	-	-	-	(20,215,318)
ค่าเสื่อมราคา	-	(60,345)	(17,005,092)	(224,691)	(340,342)	(852,792)	(2,286,749)	-	(20,770,011)
ค่าเผื่อการด้อยค่า-โอนมาจาก(ไป)บัญชีอื่น	-	19,333,303	4,681,047	(3,159,461)	(294,211)	(140,356)	(205,004)	-	20,215,318
ราคาตามบัญชีสิ้นปี - สุทธิ	37,552,064	1,895,463	524,988,067	6,753,674	1,095,447	3,249,793	15,813,337	10,898,623	602,246,468
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558									
ราคาทุน	37,552,064	3,141,059	872,007,952	11,206,916	2,669,914	7,067,518	21,236,363	10,898,623	965,780,409
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(363,582)	(101,700,932)	(1,293,781)	(1,280,255)	(3,677,369)	(5,218,022)	-	(113,533,941)
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	-	(882,014)	(245,318,953)	(3,159,461)	(294,212)	(140,356)	(205,004)	-	(250,000,000)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	37,552,064	1,895,463	524,988,067	6,753,674	1,095,447	3,249,793	15,813,337	10,898,623	602,246,468

บริษัท ไทยโซลาร์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

14 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ								
	ส่วนปรับปรุง			อาคาร	เครื่องมือและ	เครื่องตกแต่ง และ	งานระหว่าง		รวม
	ที่ดิน	ที่ดิน	โรงไฟฟ้า	สำนักงาน	อุปกรณ์	เครื่องใช้สำนักงาน	ยานพาหนะ	ก่อสร้าง	
บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559									
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	37,552,064	1,895,463	524,988,067	6,753,674	1,095,447	3,249,793	15,813,337	10,898,623	602,246,468
ซื้อสินทรัพย์	-	-	-	-	97,994	411,138	-	705,890	1,215,022
ค่าเสื่อมราคา	-	(60,510)	(17,055,062)	(225,307)	(366,863)	(1,001,419)	(2,292,885)	-	(21,002,046)
ราคาตามบัญชีสิ้นปี - สุทธิ	37,552,064	1,834,953	507,933,005	6,528,367	826,578	2,659,512	13,520,452	11,604,513	582,459,444
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559									
ราคาทุน	37,552,064	3,141,059	872,007,952	11,206,916	2,767,908	7,478,657	21,236,363	11,604,513	966,995,432
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(424,092)	(118,755,994)	(1,519,088)	(1,647,118)	(4,678,789)	(7,510,907)	-	(134,535,988)
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	-	(882,014)	(245,318,953)	(3,159,461)	(294,212)	(140,356)	(205,004)	-	(250,000,000)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	37,552,064	1,834,953	507,933,005	6,528,367	826,578	2,659,512	13,520,452	11,604,513	582,459,444

14 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

ต้นทุนการกู้ยืมจำนวน 12.23 ล้านบาท (พ.ศ. 2558 : 3.00 ล้านบาท) ได้รวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ที่ซื้อเพิ่มในระหว่างปี ต้นทุนการกู้ยืมเกิดจากเงินกู้ยืมที่ยืมมาเฉพาะเพื่อก่อสร้างโรงไฟฟ้าใหม่ ได้บันทึกเป็นต้นทุนของสินทรัพย์และรวมอยู่ในรายการซื้อ กลุ่มกิจการใช้อัตราการตั้งขึ้นเป็นทุนร้อยละ 2.91 ถึงร้อยละ 6.00 ต่อปี (พ.ศ. 2558 : ร้อยละ 4.525 ถึงร้อยละ 4.75 ต่อปี) ในการคำนวณต้นทุนที่รวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ อัตราการตั้งขึ้นเป็นทุนดังกล่าวเป็นอัตราต้นทุนการกู้ยืมที่เกิดจริงจากเงินกู้ยืมที่ใช้เป็นเงินทุนในการก่อสร้างโครงการ

ค่าเสื่อมราคารับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ต้นทุนขาย	64.75	37.90	17.48	41.40
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	3.63	4.00	3.52	3.37
	68.38	41.90	21.00	44.77

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 บริษัทมีค่าเผื่อการด้อยค่าของโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนแสงอาทิตย์แห่งหนึ่งเป็นจำนวน 250 ล้านบาท เนื่องจากโรงไฟฟ้างดังกล่าวมีมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชี

สินทรัพย์ตามสัญญาเช่าการเงินที่กลุ่มกิจการเป็นผู้เช่าซึ่งรวมแสดงในรายการข้างต้นประกอบด้วย ยานพาหนะ มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ราคาทุนของสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าการเงิน	20,526,000	20,526,000	20,526,000	20,526,000
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(7,143,302)	(4,935,877)	(7,143,302)	(4,935,877)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	13,382,698	15,590,123	13,382,698	15,590,123

14 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

การผูกพันที่เป็นรายจ่ายฝ่ายทุน

การผูกพันที่เป็นรายจ่ายฝ่ายทุน ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงินซึ่งไม่ได้รับรู้ในงบการเงิน มีดังนี้

	สกุลเงิน	ข้อมูลทางการเงินรวม		ข้อมูลทางการเงินเฉพาะกิจการ	
		31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	31 ธันวาคม พ.ศ. 2558	31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	31 ธันวาคม พ.ศ. 2558
		บาท	บาท	บาท	บาท
โรงไฟฟ้า	บาท	367,177,258	-	-	-
โรงไฟฟ้า	ดอลลาร์	1,523,000	-	-	-
โรงไฟฟ้า	เยน	5,125,808,653	7,329,840,672	-	-
เครื่องจักร	ยูโร	51,503	51,503	51,503	51,503

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 บริษัทมียอดคงเหลือของยานพาหนะซึ่งได้มาภายใต้สัญญาเช่าซื้อ โดยมีมูลค่าสุทธิตามบัญชีเป็นจำนวน 13 ล้านบาท (พ.ศ. 2558 : 16 ล้านบาท)

บริษัทขอยุ่ได้นำสินทรัพย์ที่มีมูลค่าสุทธิตามบัญชีจำนวนประมาณ 1,574 ล้านบาท (พ.ศ. 2558 : 1,077 ล้านบาท) ไปค้ำประกันวงเงินสินเชื่อที่ได้รับจากธนาคารพาณิชย์

บริษัท ไทยโซลาร์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

15 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

	งบการเงินรวม				
	โปรแกรม	สิทธิในสัญญา	สิทธิการใช้ที่ดิน	งานระหว่างทำ	รวม
	คอมพิวเตอร์	ขายไฟฟ้า			
	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2558					
ราคาทุน	1,174,332	-	-	2,148,666	3,322,998
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(718,544)	-	-	-	(718,544)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	455,788	-	-	2,148,666	2,604,454
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558					
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	455,788	-	-	2,148,666	2,604,454
การซื้อเพิ่ม	1,344,350	-	-	-	1,344,350
ค่าตัดจำหน่าย	(327,424)	-	-	-	(327,424)
ราคาตามบัญชีสิ้นปี - สุทธิ	1,472,714	-	-	2,148,666	3,621,380
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558					
ราคาทุน	2,518,682	-	-	2,148,666	4,667,348
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(1,045,968)	-	-	-	(1,045,968)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	1,472,714	-	-	2,148,666	3,621,380

บริษัท ไทยโซลาร์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

15 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ต่อ)

	งบการเงินรวม				
	โปรแกรม	สิทธิในสัญญา	สิทธิการใช้ที่ดิน	งานระหว่างทำ	รวม
	คอมพิวเตอร์	ขายไฟฟ้า			
	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559					
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	1,472,714	-	-	2,148,666	3,621,380
การซื้อเพิ่ม	241,830	-	9,144,026	2,380,000	11,765,856
การได้มาซึ่งบริษัทย่อย	-	472,231,571	-	-	472,231,571
การตัดจำหน่าย	-	-	-	(1,676,666)	(1,676,666)
ค่าตัดจำหน่าย	(400,586)	-	-	-	(400,586)
ราคาตามบัญชีสิ้นปี - สุทธิ	1,313,958	472,231,571	9,144,026	2,852,000	485,541,555
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559					
ราคาทุน	2,760,512	472,231,571	9,144,026	2,852,000	486,988,109
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(1,446,554)	-	-	-	(1,446,554)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	1,313,958	472,231,571	9,144,026	2,852,000	485,541,555

ค่าตัดจำหน่ายจำนวน 400,586 บาท (พ.ศ. 2558 : 327,424 บาท) ได้รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายการบริหาร

15 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ต่อ)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	โปรแกรม		
	คอมพิวเตอร์	งานระหว่างทำ	รวม
	บาท	บาท	บาท
ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2558			
ราคาทุน	1,144,372	2,148,666	3,293,038
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(711,058)	-	(711,058)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	433,314	2,148,666	2,581,980
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558			
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	433,314	2,148,666	2,581,980
การซื้อเพิ่ม	1,344,350	-	1,344,350
ค่าตัดจำหน่าย	(321,433)	-	(321,433)
ราคาตามบัญชีสิ้นปี - สุทธิ	1,456,231	2,148,666	3,604,897
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558			
ราคาทุน	2,488,722	2,148,666	4,637,388
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(1,032,491)	-	(1,032,491)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	1,456,231	2,148,666	3,604,897
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559			
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	1,456,231	2,148,666	3,604,897
การซื้อเพิ่ม	241,830	2,380,000	2,621,830
การตัดจำหน่าย	-	(1,676,666)	(1,676,666)
ค่าตัดจำหน่าย	(394,577)	-	(394,577)
ราคาตามบัญชีสิ้นปี - สุทธิ	1,303,484	2,852,000	4,155,484
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559			
ราคาทุน	2,730,552	2,852,000	5,582,552
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(1,427,068)	-	(1,427,068)
ราคาตามบัญชี - สุทธิ	1,303,484	2,852,000	4,155,484

ค่าตัดจำหน่ายจำนวน 394,577 บาท (พ.ศ. 2558 : 321,433 บาท) ได้รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร

16 ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		ข้อมูลทางการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่จะใช้ประโยชน์ภายใน 12 เดือน	-	15,245,683	-	15,245,683
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่จะใช้ประโยชน์เกินกว่า 12 เดือน	78,455,578	90,739,685	76,401,961	90,027,425
	<u>78,455,578</u>	<u>105,985,368</u>	<u>76,401,961</u>	<u>105,273,108</u>
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่จะจ่ายชำระภายใน 12 เดือน	(386,516)	-	(386,516)	-
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่จะจ่ายชำระเกินกว่า 12 เดือน	(2,066,901)	-	(638,484)	-
	<u>(2,453,417)</u>	<u>-</u>	<u>(1,025,000)</u>	<u>-</u>
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	<u>76,002,161</u>	<u>105,985,368</u>	<u>75,376,961</u>	<u>105,273,108</u>

รายการเคลื่อนไหวของภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมีดังนี้

	งบการเงินรวม		ข้อมูลทางการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ณ วันที่ 1 มกราคม	105,985,368	109,635,743	105,273,108	109,067,611
เพิ่ม / (ลด) ในกำไรหรือขาดทุน	(29,974,006)	(3,650,375)	(29,896,147)	(3,794,503)
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยน	(9,201)	-	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	<u>76,002,161</u>	<u>105,985,368</u>	<u>75,376,961</u>	<u>105,273,108</u>

บริษัท ไทยโซลาร์ เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

16 ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

รายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมีดังนี้

	งบการเงินรวม				รวม บาท
	การตัดค่าของ อสังหาริมทรัพย์		ผลประโยชน์ พนักงาน	อื่นๆ	
	ขาดทุนสะสม	เพื่อการลงทุน			
	บาท	บาท	บาท	บาท	
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี					
ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559	104,461,710	-	811,397	712,261	105,985,368
เพิ่ม / (ลด) ในกำไรหรือขาดทุน	(28,978,179)	-	325,154	1,137,183	(27,515,842)
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยน	(13,948)	-	-	-	(13,948)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	75,469,583	-	1,136,551	1,849,444	78,455,578
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี					
ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2558	104,461,710	4,043,064	542,836	588,133	109,635,743
เพิ่ม / (ลด) ในกำไรหรือขาดทุน	-	(4,043,064)	268,561	124,128	(3,650,375)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558	104,461,710	-	811,397	712,261	105,985,368

	งบการเงินรวม			รวม บาท
	ค่าธรรมเนียม การออกหุ้นกู้			
	รอการตัดบัญชี	ค่าเสื่อมราคา	อื่นๆ	
	บาท	บาท	บาท	
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559	-	-	-	-
เพิ่ม/ (ลด) ในกำไรหรือขาดทุน	(1,025,000)	(1,358,934)	(74,230)	(2,458,164)
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยน	-	-	4,747	4,747
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	(1,025,000)	(1,358,934)	(69,483)	(2,453,417)

16 ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	การตัดค่าของ		ผลประโยชน์		รวม
	อสังหาริมทรัพย์	เพื่อการลงทุน	พนักงาน	อื่นๆ	
	ขาดทุนสะสม				
บาท	บาท	บาท	บาท		
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี					
ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559	104,461,711	-	811,397	-	105,273,108
เพิ่ม / (ลด) ในกำไรหรือขาดทุน	(29,196,301)	-	325,154	-	(28,871,147)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	75,265,410	-	1,136,551	-	76,401,961
ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2558	104,461,711	4,043,063	542,837	20,000	109,067,611
เพิ่ม / (ลด) ในกำไรหรือขาดทุน	-	(4,043,063)	268,560	(20,000)	(3,794,503)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558	104,461,711	-	811,397	-	105,273,108

	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ค่าธรรมเนียม	รวม
	การออกหุ้นกู้	
	รอการตัดบัญชี	บาท
บาท	บาท	
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี		
ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559	-	-
เพิ่ม / (ลด) ในกำไรหรือขาดทุน	(1,025,000)	(1,025,000)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	(1,025,000)	(1,025,000)

งบแสดงฐานะทางการเงินแสดงยอดคงเหลือ ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ณ วันที่ 31 ธันวาคม				
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	76,002,161	105,958,368	75,376,961	105,273,108
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	-	-	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	76,002,161	105,958,368	75,376,961	105,273,108

สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะหักกลบกันก็ต่อเมื่อสินทรัพย์ และหนี้สินภาษีเงินได้ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับหน่วยงานจัดเก็บภาษีเดียวกัน สำหรับงบแสดงฐานะการเงินรวม สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีแสดงยอดรวมของสินทรัพย์และหนี้สินสุทธิในแต่ละบริษัท

16 ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีสำหรับรายการขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้สามารถนำสิทธิทางภาษีได้ในอนาคตโดยจะรับรู้ได้ไม่เกินจำนวนที่เป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์ทางภาษีนั้น กลุ่มกิจการไม่ได้รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้จำนวน 45.24 ล้านบาท (พ.ศ. 2558 : 26.05 ล้านบาท) ที่เกิดจากขาดทุนจำนวน 226 ล้านบาท (พ.ศ. 2558 : 130 ล้านบาท) โดยที่ขาดทุนทางภาษีดังกล่าวอาจสามารถนำไปลดยอดกับกำไรทางภาษีในอนาคตตามปีที่หมดประโยชน์ทางภาษี ดังนี้

	งบการเงิน	
	งบการเงินรวม บาท	เฉพาะกิจการ บาท
พ.ศ. 2561	9,795,373	-
พ.ศ. 2562	127,854,409	115,911,340
พ.ศ. 2563	88,568,909	76,722,994
	<u>226,218,691</u>	<u>192,634,334</u>

17 เจ้าหนี้ค่าก่อสร้างและเจ้าหนี้อื่น

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559 บาท	พ.ศ. 2558 บาท	พ.ศ. 2559 บาท	พ.ศ. 2558 บาท
เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 29 ข)	229,260,000	-	-	408,737
เจ้าหนี้ค่าก่อสร้างและเงินประกันผลงาน	2,787,111	8,964,757	572,257	39,300
เจ้าหนี้อื่น	5,758,345	2,325,267	2,223,238	547,470
เจ้าหนี้ค่าหุ้นค้างชำระ	179,635,000	-	179,635,000	-
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	33,410,471	23,216,172	16,753,209	3,060,920
	<u>450,850,927</u>	<u>34,506,196</u>	<u>199,183,704</u>	<u>4,056,427</u>

18 เงินกู้ยืม

18.1 เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	488,996,539	152,949,889	488,996,539	-

การเคลื่อนไหวสำหรับเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 และ พ.ศ. 2558 วิเคราะห์ได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ราคาตามบัญชี ณ วันที่ 1 มกราคม	152,949,889	-	-	-
เงินกู้ยืมเพิ่ม	873,181,150	152,949,889	873,181,150	-
การจ่ายคืนเงินกู้ยืม	(536,131,039)	-	(383,181,150)	-
ส่วนลดตัวเงินจ่าย	(7,131,870)	-	(7,131,870)	-
ตัดจำหน่ายส่วนลดตัวเงินจ่าย	6,128,409	-	6,128,409	-
ราคาตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม	488,996,539	152,949,889	488,996,539	-

18.2 หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

มูลค่าปัจจุบันของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินมีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ครบกำหนดภายในไม่เกิน 1 ปี	3,828,454	4,491,620	3,828,454	4,491,620
ครบกำหนดเกิน 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	-	3,828,454	-	3,828,454
	3,828,454	8,320,074	3,828,454	8,320,074

18 เงินกู้ยืม (ต่อ)

18.3 เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	61,663,353	88,749,767	-	39,662,264
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	347,344,551	377,374,224	-	113,326,373
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระเกิน 5 ปี	381,426,256	134,305,461	-	-
	<u>790,434,160</u>	<u>600,429,452</u>	<u>-</u>	<u>152,988,637</u>

การเคลื่อนไหวสำหรับเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 และ พ.ศ. 2558 วิเคราะห์ได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ราคาตามบัญชี ณ วันที่ 1 มกราคม	600,429,452	417,968,768	152,988,637	192,651,824
เงินกู้ยืมเพิ่ม	559,881,275	290,620,010	-	-
การจ่ายคืนเงินกู้ยืม	(371,007,982)	(107,935,535)	(154,000,000)	(40,000,000)
ค่าธรรมเนียมทางการเงิน	(320,702)	(1,146,200)	-	-
ตัดจำหน่ายค่าธรรมเนียมทางการเงิน	1,452,117	922,409	1,011,363	336,813
ราคาตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม	<u>790,434,160</u>	<u>600,429,452</u>	<u>-</u>	<u>152,988,637</u>

18 เงินกู้ยืม (ต่อ)

18.3 เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน

บริษัทย่อยได้ทำสัญญากู้ยืมระยะยาวกับธนาคารพาณิชย์ในประเทศแห่งหนึ่งในวงเงินเงินกู้ยืมจำนวน 561 ล้านบาท เพื่อใช้ในการก่อสร้างโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคา เงินกู้ยืมระยะยาวดังกล่าวคิดดอกเบี้ยในอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมขั้นต่ำหักส่วนต่างที่กำหนด (MLR - margin) ต่อปี โดยมีกำหนดชำระคืนเงินต้นสำหรับเงินกู้ยืมระยะยาว ดังนี้ จำนวน 521 ล้านบาทชำระคืนปีนงวดทุก 3 เดือนเริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2557 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2569 ตามอัตราร้อยละที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ยืมจำนวน 32 ล้านบาทชำระคืนภายในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2558 และจำนวน 4 ล้านบาท ชำระคืนภายในเดือนกันยายน พ.ศ. 2559 ระหว่างปีบริษัทย่อยปิดวงเงินกู้ยืมจำนวน 4 ล้านบาท

เงินกู้ยืมดังกล่าวรับประกันโดยการจำนำและโอนสิทธิบัญชีเงินฝากธนาคารของกลุ่มบริษัท การจำนองและจำนำที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและเครื่องจักรของกลุ่มกิจการ การโอนสิทธิเรียกร้องตามสัญญาของโครงการทั้งหมดของกลุ่มกิจการ การจำนำหุ้นของบริษัทที่ถือโดยบริษัทใหญ่ หุ้นที่ถือโดยบริษัทย่อยบางส่วน และหุ้นของกิจการที่ควบคุมร่วมกันที่ถือโดยบริษัท และค้ำประกัน โดยบริษัท กรรมการของบริษัทย่อยและผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่

บริษัทย่อยได้ทำสัญญากู้ยืมระยะยาวกับธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศแห่งหนึ่งในวงเงิน 1,198 ล้านบาท เพื่อใช้ในการก่อสร้างโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ เงินกู้ยืมระยะยาวดังกล่าวคิดดอกเบี้ยในอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมอ้างอิงระยะเวลาสามเดือนของตลาดโคเทียบวกส่วนต่างที่กำหนดต่อปี โดยมีกำหนดชำระคืนเงินต้นสำหรับเงินกู้ยืมระยะยาวเป็นงวดทุก 3 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2559 ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2576 ตามอัตราร้อยละที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้

ภายใต้สัญญาเงินกู้ กลุ่มบริษัทต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขทางการเงินบางประการตามที่ระบุในสัญญา เช่น การจ่ายเงินปันผล การลดทุนเรือนหุ้น การควบหรือรวมกิจการกับนิติบุคคลอื่น การดำรงอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ให้เป็นไปตามสัญญา เป็นต้น

วงเงินกู้ยืม

กลุ่มกิจการและบริษัทมีวงเงินกู้ยืมที่ยังไม่ได้เบิกออกมาใช้ดังต่อไปนี้

	ข้อมูลทางการเงินรวม		ข้อมูลทางการเงินเฉพาะบริษัท	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท

อัตราดอกเบี้ยลอยตัว

ครบกำหนดคืน 1 ปี

- 3,705,476 - -

18 เงินกู้ยืม (ต่อ)

18.4 หนี้กู้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ส่วนของหนี้กู้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	-	-	-
ส่วนของหนี้กู้ที่ถึงกำหนดชำระเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	2,044,875,000	-	2,044,875,000	-
	2,044,875,000	-	2,044,875,000	-

การเคลื่อนไหวของหนี้กู้ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 และ พ.ศ. 2558 วิเคราะห์ได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ราคาตามบัญชี ณ วันที่ 1 มกราคม	-	-	-	-
ออกหนี้กู้	2,050,000,000	-	2,050,000,000	-
ค่าธรรมเนียมการออกหนี้กู้หรือตัดบัญชี	(5,125,000)	-	(5,125,000)	-
ราคาตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม	2,044,875,000	-	2,044,875,000	-

เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2559 บริษัทได้ออกหุ้นกู้ชนิดระบุชื่อผู้ถือ ประเภทไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกัน และไม่มีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้จำนวน 2,050,000 หุ้น ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 4.20 ต่อปี โดยชำระดอกเบี้ยทุก ๆ 6 เดือนตลอดอายุหุ้นกู้ หุ้นกู้มีมูลค่าที่ตราไว้จำนวน 1,000 บาท ครบกำหนดชำระคืนภายใน 3 ปี นับจากวันที่ออก โดยชำระคืนตามมูลค่าที่ตราไว้ รวมเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 2,050,000,000 บาท

ราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมระยะยาว มีดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม			
	ราคาตามบัญชี		มูลค่ายุติธรรม	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	790,434,160	511,679,685	680,919,693	487,111,177
หนี้กู้	2,044,875,000	-	2,045,057,450	-

18 เงินกู้ยืม (ต่อ)

ราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมระยะยาว มีดังต่อไปนี้ (ต่อ)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ราคาตามบัญชี		มูลค่ายุติธรรม	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	-	113,326,373	-	107,553,353
หุ้นกู้	2,044,875,000	-	2,045,057,450	-

มูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมส่วนที่หมุนเวียนมีมูลค่าเท่ากับราคาตามบัญชี เนื่องจากผลกระทบของอัตราคิดลดไม่มีสาระสำคัญ

มูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมส่วนที่ไม่หมุนเวียนคำนวณจากกระแสเงินสดในอนาคตซึ่งคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่อัตราร้อยละ 2.91 ถึงร้อยละ 4.78 (พ.ศ. 2558 : อัตราร้อยละ 4.75 ถึงร้อยละ 4.97) และอยู่ในข้อมูลระดับ 2 ของลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรม

อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
- เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน	ร้อยละ 2.91 - 4.78	ร้อยละ 2.17 - 6.75	-	ร้อยละ 4.75 - 5.00
- หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	ร้อยละ 2.35 - 2.45	ร้อยละ 2.35 - 2.45	ร้อยละ 2.35 - 2.45	ร้อยละ 2.35 - 2.45
- หุ้นกู้	ร้อยละ 4.29	-	ร้อยละ 4.29	-

19 ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน

	งบการเงินรวมและ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท
งบแสดงฐานะการเงิน		
ผลประโยชน์บำเหน็จบำนาญ		
หนี้สินในงบแสดงฐานะทางการเงิน	5,682,756	4,056,985
กำไรหรือขาดทุนที่รวมอยู่ในกำไรจากการดำเนินงาน		
เนื่องจากผลประโยชน์บำเหน็จบำนาญ	1,625,771	1,342,801

19 ภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงาน (ต่อ)

รายการเคลื่อนไหวของภาวะผูกพันผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ระหว่างปีมีดังนี้

	งบการเงินรวมและ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท
ณ วันที่ 1 มกราคม	4,056,985	2,714,184
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	1,494,327	1,254,869
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	131,444	87,932
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	5,682,756	4,056,985

ข้อสมมติหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ใช้เป็นดังนี้

	งบการเงินรวมและ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	ร้อยละ	ร้อยละ
อัตราคิดลด	3.24	3.24
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือน	3.00 - 4.00	3.00 - 4.00

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของข้อสมมติหลักในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

	ผลกระทบต่อภาวะผูกพันโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้					
	การเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติ		การเพิ่มขึ้นของข้อสมมติ		การลดลงของข้อสมมติ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
อัตราคิดลด	ร้อยละ 0.50	ร้อยละ 0.50	ลดลง ร้อยละ 5.47	ลดลง ร้อยละ 5.85	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5.88	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 6.30
อัตราการเพิ่มขึ้นของ เงินเดือน	ร้อยละ 0.50	ร้อยละ 0.50	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5.81	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 6.23	ลดลง ร้อยละ 5.45	ลดลง ร้อยละ 5.84

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวข้างต้นนี้อ้างอิงจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติ ขณะที่ให้ข้อสมมติอื่นคงที่ ในทางปฏิบัติสถานการณ์ดังกล่าวยากที่จะเกิดขึ้น และการเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติอาจมีความสัมพันธ์กัน ในการคำนวณการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของภาวะผูกพันผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติหลักได้ใช้วิธีเดียวกับ (มูลค่าปัจจุบันของภาวะผูกพันโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้คำนวณด้วยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน) ในการคำนวณหนี้สินบำนาญ บำนาญที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน

วิธีการและประเภทของข้อสมมติที่ใช้ในการจัดทำกรวิเคราะห์ความอ่อนไหวไม่ได้เปลี่ยนแปลงจากปีก่อน

19 ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน (ต่อ)

กลุ่มกิจการมีความเสี่ยงในหลาย ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับโครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุที่กำหนดไว้ โดยความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญมีดังต่อไปนี้

การเปลี่ยนแปลงในอัตราผลตอบแทน อัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของพันธบัตรรัฐบาล ที่ลดลงจะทำให้หนี้สินของโครงการเพิ่มสูงขึ้น
ที่แท้จริงของพันธบัตร

ความเสี่ยงจากภาวะเงินเฟ้อ ภาระผูกพันโครงการบำเหน็จบำนาญบางส่วน ได้ผูกอยู่กับภาวะเงินเฟ้อ โดยเงินเพื่อที่เพิ่มขึ้น
จะทำให้มีภาระหนี้สินเพิ่มขึ้น

ระยะเวลาถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของภาระผูกพันตาม โครงการผลประโยชน์คือ 26.06 ปี

การวิเคราะห์การครบกำหนดของการจ่ายชำระผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุที่ไม่มีการคิดลด :

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ				
	น้อยกว่า 1 ปี	ระหว่าง 1-2 ปี	ระหว่าง 2-5 ปี	เกินกว่า 5 ปี	รวม
	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559					
ผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ	-	351,157	118,244	97,675,176	98,144,577

20 ทุนเรือนหุ้น

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ทุนจดทะเบียน		ทุนที่ออก		ส่วนเกิน
	จำนวนหุ้น	และชำระแล้ว	และชำระแล้ว	ส่วนเกิน	
	สามัญ	สามัญ	หุ้นสามัญ	มูลค่าหุ้น	รวม
	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
ณ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2558	1,815,000,000	1,815,000,000	1,815,000,000	1,266,097,322	3,081,097,322
ชดเชยผลขาดทุนสะสม	-	-	-	(538,543,049)	(538,543,049)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558	1,815,000,000	1,815,000,000	1,815,000,000	727,554,273	2,542,554,273
ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	1,815,000,000	1,815,000,000	1,815,000,000	727,554,273	2,542,554,273

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ทุนจดทะเบียนทั้งหมดได้แก่หุ้นสามัญ 1,815,000,000 หุ้น (พ.ศ. 2558 : 1,815,000,000 หุ้น) ซึ่งมีมูลค่าหุ้นละ 1 บาท โดยมีหุ้นสามัญจำนวน 1,815,000,000 หุ้น ที่ได้ออกและชำระเต็มมูลค่าแล้ว (พ.ศ. 2558 : 1,815,000,000 หุ้น)

เมื่อวันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2558 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท ได้มีมติอนุมัติการชดเชยผลขาดทุนสะสม จำนวน 538.54 ล้านบาท โดยการหักจากส่วนเกินมูลค่าหุ้น ซึ่งจะทำให้บริษัทไม่มีผลขาดทุนสะสม และคงเหลือส่วนเกินมูลค่าหุ้นจำนวน 727.55 ล้านบาท

บริษัท ไทยโซลาร์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

21 ดำรงตามกฎหมาย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ณ วันที่ 1 มกราคม	-	-	-	-
จัดสรรระหว่างปี	46,825,835	-	40,025,835	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	46,825,835	-	40,025,835	-

ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทต้องสำรองตามกฎหมายอย่างน้อยร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิหลังจากหักส่วนของขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าสำรองนี้จะมีมูลค่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองนี้ไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้

22 รายได้อื่น

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
รายได้ค่าเช่า	1,210,156	1,641,331	1,210,156	1,359,308
รายได้ค่าบริการ	739,770	424,051	739,770	424,052
ดอกเบี้ยรับ	11,152,936	22,038,405	11,157,648	21,770,406
กำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	-	3,203	-	-
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	-	8,055,842	-	6,565,990
กำไรที่รับรู้จากการจำหน่ายเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า	1,344,553	2,449,307	1,344,553	2,449,307
รายได้อื่น	1,030,168	5,565,138	695,736	4,310,723
	15,477,583	40,177,277	15,147,863	36,879,786

23 ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

รายการบางรายการที่รวมอยู่ในกำไรจากการดำเนินงาน สามารถแยกตามลักษณะได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
เงินเดือนและค่าแรง และผลประโยชน์อื่นของพนักงาน	80,469,585	79,449,019	80,469,585	79,449,019
ค่าเสื่อมราคา	68,381,062	41,898,950	21,002,046	20,770,011
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	42,602,886	-	42,528,875	-
ค่าธรรมเนียมทางด้านวิชาชีพ	36,818,350	24,292,613	18,446,698	21,282,098
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาโรงไฟฟ้า	7,684,778	1,467,522	600,798	1,213,694

บริษัท ไทยโซลาร์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

24 ต้นทุนทางการเงิน

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ดอกเบี้ยจ่ายสถาบันการเงิน	51,519,129	26,110,793	27,093,989	9,367,812
ค่าธรรมเนียมเงินกู้ธนาคาร	8,224,286	1,594,062	1,011,363	336,813
อื่นๆ	191,836	142,316	-	-
รวมต้นทุนทางการเงิน	59,935,251	27,847,171	28,105,352	9,704,625

25 ภาษีเงินได้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ค่าใช้จ่าย(รายได้)ภาษีเงินได้				
ภาษีเงินได้งวดปัจจุบัน	(2,154)	16,029	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (หมายเหตุ 16)	29,974,006	3,650,375	29,896,147	3,794,503
รวมค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	29,971,852	3,666,404	29,896,147	3,794,503

บริษัท ไทยโซลาร์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559

25 ภาษีเงินได้ (ต่อ)

ภาษีเงินได้สำหรับกำไรก่อนหักภาษีของกลุ่มกิจการมียอดจำนวนเงินที่แตกต่างจากการคำนวณกำไรทางบัญชีคู่กับอัตราภาษี โดยมีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
กำไรก่อนภาษี	647,130,265	530,263,773	505,021,996	329,185,365
ภาษีคำนวณจากอัตราภาษีร้อยละ 20 (พ.ศ. 2558 : ร้อยละ 20)	129,426,053	106,052,754	101,004,399	65,837,073
ผลกระทบ :				
ผลต่างจากอัตราภาษีในประเทศ	2,548,891	(16,521)	-	-
ผลการดำเนินงานของการร่วมค้าสุทธิจากภาษี	(115,184,595)	(119,315,747)	-	-
ภาษีเงินได้ที่ได้รับยกเว้นตามบัตรส่งเสริมการลงทุน	(5,410,802)	(4,968,918)	-	-
รายได้ที่ถือเป็นรายได้ตามประมวลรัษฎากร	8,406,944	2,577,964	8,284,577	2,515,387
รายได้ที่ไม่ต้องเสียภาษี	(8)	-	(88,390,016)	(83,370,017)
ค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถหักภาษี	3,024,099	3,155,740	1,219,061	2,133,005
ค่าใช้จ่ายที่มีสิทธิหักภาษีได้เพิ่มขึ้น	(5,548,065)	(4,354,577)	(2,900,243)	(3,120,584)
ขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้บันทึกเป็นสินทรัพย์				
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	11,291,904	16,492,646	10,678,369	15,756,576
การใช้ขาดทุนทางภาษีที่ผ่านมาซึ่งยังไม่รับรู้	(73,424)	-	-	-
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับ				
ผลแตกต่างชั่วคราวที่รับรู้เมื่อเริ่มแรกและที่กลับรายการ	77,859	4,043,063	-	4,043,063
กำไรที่ยังไม่รับรู้ซึ่งเกิดจากรายการระหว่างกัน	1,415,150	-	-	-
การปรับปรุงจากงวดก่อน	(2,154)	-	-	-
ภาษีเงินได้	29,971,852	3,666,404	29,896,147	3,794,503

26 การส่งเสริมการลงทุน

กลุ่มกิจการได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนตามบัตรส่งเสริมการลงทุนหลายฉบับสำหรับกิจการผลิตไฟฟ้าจากความร้อนแสงอาทิตย์ กิจการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคาและกิจการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ ตามลำดับ

ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดบางประการ สิทธิพิเศษดังกล่าวรวมถึงการได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร การได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมเป็นระยะเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น (วันเริ่มจำหน่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์) และได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมในอัตราร้อยละ 50 ของอัตราปกติซึ่งมีกำหนด 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดได้รับยกเว้นภาษี

รายได้จากการขายและรายได้เงินอุดหนุนส่วนเพิ่มราคาซื้อขายไฟฟ้าของบริษัท และบริษัทย่อย ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 และ พ.ศ. 2558 เป็นรายได้ที่เกิดจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนทั้งจำนวน

27 กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยการหารกำไรสุทธิที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัทด้วยจำนวนหุ้นสามัญถ่วงน้ำหนักที่ออกจำหน่ายและชำระแล้วในระหว่างปี (หมายเหตุ 20)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
ส่วนแบ่งกำไรสำหรับปีที่เป็นของ				
ผู้ถือหุ้นของบริษัท (บาท)	617,628,000	526,594,578	475,125,849	325,390,862
จำนวนหุ้นสามัญถ่วงน้ำหนักที่ถือโดยผู้ถือหุ้น (หุ้น)	1,815,000,000	1,815,000,000	1,815,000,000	1,815,000,000
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาทต่อหุ้น)	0.34	0.29	0.26	0.18

บริษัทไม่มีหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลดที่ออกในระหว่างปี พ.ศ. 2559 และ พ.ศ. 2558

28 เงินปันผลจ่าย

เมื่อวันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2559 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท ได้มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลสำหรับผลการดำเนินงานในรอบปี พ.ศ. 2558 ให้แก่ผู้ถือหุ้นในอัตราหุ้นละ 0.06 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 108.9 ล้านบาท โดยได้จ่ายให้กับผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2559

29 รายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บริษัทถูกควบคุมโดยบริษัท พี.เอ็ม. เอ็นเนอร์ยี จำกัด ซึ่งตั้งอยู่ในประเทศไทย บริษัทใหญ่ดังกล่าวถือหุ้นในบริษัทคิดเป็นจำนวนร้อยละ 43 จำนวนหุ้นที่เหลือร้อยละ 57 ถือโดย บริษัท เวฟ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) บริษัท ซีโน-ไทย เอ็นจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) และบุคคลทั่วไป รายละเอียดเงินลงทุนในบริษัทย่อยและเงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกันที่สำคัญ ได้เปิดเผยในหมายเหตุ 12

รายการต่อไปนี้เป็นรายการที่มีสาระสำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ก) รายได้จากการขายและบริการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
บริษัทย่อย				
รายได้ค่าบริหารจัดการ	-	-	12,346,856	4,252,704
รายได้ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	-	-	1,680,000	1,215,058
รายได้จากค่าบริการ	-	-	500,000	-
	-	-	14,526,856	5,467,762
กิจการที่ควบคุมร่วมกัน				
รายได้ค่าบริหารจัดการ	38,649,056	36,808,625	38,649,056	36,808,625
รายได้ค่าเช่า	432,000	432,000	432,000	432,000
รายได้อื่น	-	712,403	-	712,403
เงินปันผลรับ	41	47	441,950,080	416,850,083
	39,081,097	37,953,075	481,031,136	454,803,111
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
รายได้ค่าบริหารจัดการ	221,760,000	-	221,760,000	-
รายได้ค่าเช่า	277,889	208,417	277,889	208,417
รายได้ค่าบริการ	185,259	138,944	185,259	138,944
รายได้อื่น	28,180	30,765	28,180	30,765
	222,251,328	378,126	222,251,328	378,126

29 รายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

ข) ยอดค้างชำระที่เกิดจากการซื้อ/ขายสินค้าและบริการ

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ลูกหนี้และเงินทดรองจ่ายแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 10)				
บริษัทย่อย	-	1,626,729	40,902,164	51,989,224
กิจการที่ควบคุมร่วมกัน	3,501,791	3,374,275	3,501,791	3,374,275
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	221,760,000	-	221,760,000	-
	<u>225,261,791</u>	<u>5,001,004</u>	<u>266,163,955</u>	<u>55,363,499</u>
เงินปันผลค้างรับ (หมายเหตุ 10)				
บริษัทย่อย	-	-	4,449,999	-
กิจการที่ควบคุมร่วมกัน	78,750,014	-	78,750,014	-
	<u>78,750,014</u>	<u>-</u>	<u>83,200,013</u>	<u>-</u>
เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 17)				
บริษัทย่อย	-	-	-	408,737
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	229,260,000	-	-	-
	<u>229,260,000</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>408,737</u>

ค) เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย

	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย	868,172,050	240,399,141

29 รายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

รายการต่อไปนี้ เป็นรายการที่มีสาระสำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

ก) เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย (ต่อ)

การเปลี่ยนแปลงของเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อยสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	240,399,141	68,453,208
เงินให้กู้ยืมเพิ่มระหว่างปี	710,757,523	298,414,637
เงินกู้จ่ายคืนระหว่างปี	(33,574,789)	(132,353,208)
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยน	(49,409,825)	5,884,504
ราคาตามบัญชีสิ้นปี - สุทธิ	868,172,050	240,399,141

เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อยอยู่ในรูปของตั๋วสัญญาใช้เงินและสัญญาให้กู้ยืมที่มีกำหนดชำระคืนภายในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2560 โดยมีการคิดดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี

ง) เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อย

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อย	-	-

การเปลี่ยนแปลงของเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อยสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	-	-
เงินให้กู้ยืมเพิ่มระหว่างปี	45,000,000	-
เงินกู้จ่ายคืนระหว่างปี	(22,500,000)	-
โอนเป็นเงินกู้ยืมระยะยาว (หมายเหตุ 29 จ)	(22,500,000)	-
ราคาตามบัญชีสิ้นปี - สุทธิ	-	-

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อยอยู่ในรูปแบบของตั๋วสัญญาใช้เงินที่ไม่มีการคิดดอกเบี้ย โดยในระหว่างปีบริษัท โอนเงินกู้ยืมระยะสั้นเป็นเงินกู้ยืมระยะยาวจำนวน 22.5 ล้านบาท

29 รายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

รายการต่อไปนี้เป็นรายการที่มีสาระสำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

จ) เงินกู้ยืมระยะยาวจากบริษัทย่อย

	ข้อมูลทางการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท
เงินกู้ยืมระยะยาวจากบริษัทย่อย	22,500,000	-

การเคลื่อนไหวสำหรับเงินกู้ยืมระยะยาวจากบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 และ พ.ศ. 2558 วิเคราะห์ได้ดังนี้

	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท
ราคาตามบัญชีต้นปี	-	-
โอนจากเงินกู้ยืมระยะสั้น (หมายเหตุ 29 ง)	22,500,000	-
ราคาตามบัญชีสิ้นปี	22,500,000	-

เงินกู้ยืมระยะยาวจากบริษัทย่อยอยู่ในรูปของสัญญาเงินกู้ มีกำหนดชำระคืนภายในเดือนกันยายน พ.ศ. 2561 โดยไม่มีการคิดดอกเบี้ย

ฉ) ค่าตอบแทนผู้บริหารสำคัญของกิจการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ผลประโยชน์ระยะสั้น	22,968,200	24,168,000	22,968,200	24,168,000
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	1,119,651	1,111,639	1,119,651	1,111,639
	24,087,851	25,279,639	24,087,851	25,279,639

30 ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหลัง

30.1 สัญญาขายไฟฟ้า

ในประเทศ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 กลุ่มกิจการมีสัญญาขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (“กฟภ.”) และการไฟฟ้านครหลวง (“กฟน.”) จำนวน 29 สัญญา (พ.ศ. 2558 : 25 สัญญา) ปัจจุบันกลุ่มบริษัทได้ดำเนินการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าให้แก่ กฟภ. และ กฟน. แล้ว ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาขายไฟฟ้าจำนวน 25 สัญญา

สัญญาขายไฟฟ้าของบริษัท และกิจการที่ควบคุมร่วมกันกำหนดให้ บริษัทและกิจการที่ควบคุมร่วมกันขายไฟฟ้าให้แก่ กฟภ. ตามจำนวนและราคาที่กำหนดไว้ในสัญญา โดยมีระยะเวลา 5 ปี และต่อสัญญาโดยอัตโนมัติครั้งละ 5 ปี จนกว่าจะมีการยุติสัญญา นอกจากนี้ ในการขายไฟฟ้าให้ กฟภ. บริษัทและกิจการที่ควบคุมร่วมกันได้รับการสนับสนุนส่วนเพิ่มราคาซื้อขายไฟฟ้าจาก กฟภ. จำนวน 6.50 ถึง 8 บาทต่อ กิโลวัตต์-ชั่วโมง (งบการเงินเฉพาะบริษัท : 8 บาทต่อกิโลวัตต์-ชั่วโมง) เป็นระยะเวลา 10 ปี นับจากวันเริ่มจำหน่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์

สัญญาขายไฟฟ้าของบริษัทย่อยได้กำหนดให้บริษัทย่อยขายไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคาให้แก่ กฟภ. และ กฟน. ในอัตราค่ารับซื้อไฟฟ้าแบบ Feed-in Tariff (FiT) โดยมีระยะเวลา 25 ปีนับตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2556

สัญญาขายไฟฟ้าของบริษัทย่อยอีกแห่งหนึ่งได้กำหนดให้บริษัทย่อยขายไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนพื้นดินให้แก่ กฟภ. ในอัตราค่ารับซื้อไฟฟ้าแบบ Feed-in Tariff (FiT) โดยมีระยะเวลา 25 ปีนับตั้งแต่วันที่จำหน่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์

สัญญาขายไฟฟ้าของบริษัทย่อยอีกแห่งหนึ่งได้กำหนดให้บริษัทย่อยขายไฟฟ้าจากระบบผลิตไฟฟ้าจากชีวมวลให้แก่ กฟภ. ในอัตราค่ารับซื้อไฟฟ้าแบบ Feed-in Tariff (FiT) จนกว่าจะมีการยุติสัญญา โรงไฟฟ้าชีวมวลภายใต้สัญญาดังกล่าวยังอยู่ช่วงระหว่างการก่อสร้าง

ต่างประเทศ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 บริษัทย่อย ในประเทศญี่ปุ่น มีสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับหน่วยงานที่รับซื้อไฟฟ้าจำนวน 4 สัญญา สำหรับโครงการที่ได้ดำเนินการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าแล้ว และมีใบอนุญาตในการซื้อขายไฟฟ้ากับหน่วยงานรับซื้อไฟฟ้าจำนวน 3 สัญญา สำหรับโครงการที่ยังไม่ได้ดำเนินการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า

สัญญาขายไฟฟ้าของบริษัทย่อย ขายไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ในอัตราค่ารับซื้อแบบ Feed-in Tariff (FiT) โดยมีระยะเวลา 20 ปี ตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2558

30 ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า (ต่อ)

30.2 ภาระผูกพันที่เป็นข้อผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงาน - กรณีที่กลุ่มกิจการเป็นผู้เช่า

- ก) บริษัทและบริษัทย่อยได้เช่าทำสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าพื้นที่ในอาคารสำนักงาน รถยนต์ อุปกรณ์ และการเช่าพื้นที่ ส่วนหลังคา-คาน้ำ และพื้นที่อื่นๆ ของอาคารเพื่อใช้เป็นสถานที่ติดตั้งแผงเซลล์แสงอาทิตย์ อายุของสัญญาเช่ามีระยะเวลาตั้งแต่ 3 ถึง 26 ปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 และ พ.ศ. 2558 บริษัทและบริษัทย่อยมีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้ สัญญาเช่าดำเนินงานดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2558
	บาท	บาท	บาท	บาท
ภายใน 1 ปี	22,317,493	15,346,783	7,653,260	4,869,200
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	56,800,726	50,525,145	4,771,200	7,460,300
มากกว่า 5 ปี	220,909,243	198,841,131	-	-
	300,027,462	264,713,059	12,424,460	12,329,500

ภายใต้สัญญาเช่าพื้นที่ส่วนหลังคา-คาน้ำและพื้นที่อื่น ๆ ของอาคารบางสัญญา บริษัทย่อยมีภาระผูกพันที่ต้องจ่ายค่าเช่าในอัตรา ร้อยละของยอดขาย หรือตามจำนวนเงินขั้นต่ำตามสัญญา แล้วแต่จำนวนเงินใดจะสูงกว่า

30.3 สัญญาและภาระผูกพันอื่น ๆ

- ก) กิจการที่ควบคุมร่วมกันมีภาระผูกพันตามสัญญาบริหารจัดการกับผู้ร่วมค้าอื่น เป็นจำนวนเงินประมาณ 6 ล้านบาทต่อปี สัญญา ดังกล่าวมีอายุ 10 ปี นับตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2556 โดยค่าบริหารจัดการดังกล่าวจะปรับเพิ่มขึ้นปีละครั้งตามอัตราที่ กำหนดไว้ในสัญญา ซึ่งในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 กิจการที่ควบคุมร่วมกันมีค่าบริหารจัดการที่รับรู้เป็น ค่าใช้จ่ายภายใต้สัญญาดังกล่าวเป็นจำนวนเงินทั้งหมด 3 ล้านบาท (พ.ศ. 2558 : 3 ล้านบาท) (ตามสัดส่วนของบริษัทที่มีในกิจการ ที่ควบคุมร่วมกันดังกล่าว)
- ข) กิจการที่ควบคุมร่วมกันมีภาระผูกพันตามสัญญาจ้างออกแบบวิศวกรรม จัดหาและก่อสร้างโรงไฟฟ้าจำนวนสามแห่งกับบริษัท แห่งหนึ่งจำนวนไม่เกิน 81 ล้านบาท (พ.ศ. 2558 : 106 ล้านบาท) ซึ่งกิจการที่ควบคุมร่วมกันต้องจ่ายชำระหากปริมาณพลังงาน ไฟฟ้าส่วนที่ขายเข้าระบบได้จริงในแต่ละปีสูงกว่าปริมาณพลังงานไฟฟ้าที่บริษัทดังกล่าวได้รับประกันเอาไว้ตามอัตราที่ระบุไว้ใน สัญญา เป็นระยะเวลา 10 ปี นับตั้งแต่วันที่เริ่มจำหน่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์
- ค) กิจการที่ควบคุมร่วมกันมีภาระผูกพันตามสัญญาบริการเดินเครื่องและบำรุงรักษาโรงไฟฟ้าจำนวนเจ็ดแห่งกับบริษัทแห่งหนึ่ง เป็นจำนวนเงินประมาณ 5 ล้านบาทต่อปี (ตามสัดส่วนของบริษัทที่มีในกิจการที่ควบคุมร่วมกันดังกล่าว) สัญญาดังกล่าว มีอายุ 10 ปี นับตั้งแต่วันที่เริ่มจำหน่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์

30 ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า (ต่อ)

30.3 สัญญาและภาระผูกพันอื่น ๆ (ต่อ)

- ง) กิจการที่ควบคุมร่วมกันมีภาระผูกพันตามสัญญาจ้างตรวจสอบและติดตามผลการเดินเครื่องและบำรุงรักษาโรงไฟฟ้าจำนวนสิบแห่งกับบริษัทแห่งหนึ่งเป็นจำนวนเงินประมาณ 1 ล้านบาทต่อปี (พ.ศ. 2558 : 1 ล้านบาทต่อปี) (ตามสัดส่วนของบริษัทที่มีในกิจการที่ควบคุมร่วมกันดังกล่าว) สัญญาดังกล่าวมีอายุ 7 ปีนับตั้งแต่วันเริ่มจำหน่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์
- จ) บริษัทย่อยแห่งหนึ่งมีภาระผูกพันตามสัญญาบริหารจัดการกับผู้ร่วมทุน เป็นจำนวนเงิน 8 ล้านบาทต่อปี นับตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2559 โดยค่าบริหารจัดการดังกล่าวจะปรับเพิ่มขึ้นปีละครั้งตามอัตราที่กำหนดไว้ในสัญญา ซึ่งในระหว่างปี บริษัทย่อยมีค่าบริหารจัดการที่รับรู้เป็นต้นทุนงานระหว่างก่อสร้างภายใต้สัญญาดังกล่าวเป็นจำนวนเงินทั้งหมด 3 ล้านบาท (พ.ศ. 2558 : ไม่มี)
- ฉ) บริษัทย่อยแห่งหนึ่งมีภาระผูกพันตามสัญญาจ้างตรวจสอบและติดตามผลการเดินเครื่องและบำรุงรักษาโรงไฟฟ้ากับบริษัทแห่งหนึ่งเป็นจำนวนเงิน 98,800 ดอลลาร์ (พ.ศ. 2558 : ไม่มี) สัญญาดังกล่าวมีอายุ 2 ปีนับตั้งแต่วันเริ่มจำหน่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์

30.4 การค้ำประกัน

- ก) บริษัทค้ำประกันวงเงินกู้และวงเงินสินเชื่อให้แก่บริษัทย่อยในวงเงิน 561 ล้านบาท (พ.ศ. 2558 : 690 ล้านบาท)
- ข) ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 บริษัทและบริษัทย่อยมีหนังสือค้ำประกันซึ่งออกโดยธนาคารในนามบริษัทและบริษัทย่อยเหลืออยู่เป็นจำนวน 9 ล้านบาท (พ.ศ. 2558 : 9 ล้านบาท) ซึ่งเกี่ยวข้องกับภาระผูกพันทางปฏิบัติบางประการตามปกติธุรกิจ

30.5 คดีฟ้องร้อง

บริษัทถูกผู้ถือหุ้นรายหนึ่งฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากการที่บริษัทได้นำหุ้นของผู้ถือหุ้นดังกล่าวที่ยังค้างชำระเงินค่าหุ้นอยู่ออกขายทอดตลาด โดยมีทุนทรัพย์จำนวน 1,000 ล้านบาท ซึ่งศาลแพ่งกรุงเทพใต้ได้มีคำพิพากษายกฟ้องเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2556 และต่อมาศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2557 ให้ศาลชั้นต้นพิจารณาและพิพากษาใหม่ตามรูปคดีโดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2557 ศาลอาญกรุงเทพใต้ได้มีคำพิพากษายกฟ้องคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับการฟ้องเพิกถอนการขายทอดตลาดหุ้นดังกล่าวข้างต้น รวมถึงได้มีคำสั่งสั่งให้จำหน่ายคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาดังกล่าวออกจากสารบบความ และเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2558 ศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษาขึ้นตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้นให้ยกฟ้องคดีอาญาดังกล่าว ดังนั้น ฝ่ายบริหารของบริษัทจึงเชื่อว่าบริษัทจะไม่ได้มีความเสียหายจากคดีที่มีการฟ้องร้องดังกล่าว ทั้งนี้ปัจจุบันคดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

31 เหตุการณ์ภายหลังวันที่งบแสดงฐานะการเงิน

เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทได้มีมติอนุมัติให้ลงทุนในโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ประเภทติดตั้งบนพื้นดิน ขนาดกำลังการผลิต เท่ากับ 154.98 เมกะวัตต์ตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตจำหน่ายไฟฟ้าที่ออกโดยกระทรวงเศรษฐกิจการค้าและอุตสาหกรรม ประเทศญี่ปุ่น ณ เมืองโอนิโกะ จังหวัดมิยาจิ ประเทศญี่ปุ่น ร่วมกับกับบริษัท ชิโน-ไทย เอ็นจิเนียริงแอนด์คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัทผู้ร่วมลงทุน”) ผ่านการจัดตั้งบริษัทร่วมลงทุน โดยมีสัดส่วนการลงทุนระหว่างบริษัทและบริษัทผู้ร่วมลงทุนเท่ากับร้อยละ 60 ต่อร้อยละ 40 ของมูลค่าการลงทุนรวม โดยมูลค่าเงินลงทุนรวมในโครงการดังกล่าวมีมูลค่าประมาณ 61,240 ล้านบาท หรือ 19,658 ล้านบาท